

Kot se klin s klinom zbija, se ljubezen z ljubeznijo ubija.

Francoski pregovor

nt

naš tednik

Številka 22
Letnik 48
Cena 10,- šil.
(60,- SIT)
petek,
31. maja 1996

Poština plačana
v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort
Klagenfurt /
Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt /
Poštni urad
9020 Celovec

ZADNJA VEST

Peterle v Globasnici. V soboto, 1. junija (ob 20. uri v ljudski šoli) praznuje MePZ „Pece“ v Globasnici 40-letnico. Slavnostnega koncerta se bodo udeležili mdr. predsednik parlamentarne DS za zamejske Slovence, Lojze Peterle, klubski predsednik koroške ÖVP Ferdinand Sablatnig in dr. Peter Vencelj. Reportažo o jubileju „Pece“ objavljamo na strani 12.

Uspeh Enotne liste: otroški vrtec Žitara vas z dvojezično skupino

Stran 7

Kdaj je bila zadnjič v Grabštanju dvojezična prireditelj, se na hitro nihče ne spomni več – po vsej verjetnosti je nikoli ni bilo. Ta zgodovinski dogodek, ki ga lahko primerjamo s prvo slovensko prirediteljo v velikovski Neue Burg, je uspelo izpeljati Slovenskemu atletskemu klubu na binkoštno nedeljo. V navzočnosti deželnega

športnega referenta Ausserwinklerja in grabštanjskega župana Deutschmanna je na slavnostni prireditvi (v dvorani pri gostilni Hambrusch) ob odprtju in blagoslovitvi (župnik Poldej Zunder) novega treninškega centra SAK bil dvojezičen spored s slovenskimi pesmimi Okteta Suha in Smrtnikovih bratov.

POLITIKA

Zvezni kancler Franz Vranitzky se je jasno izrekel za celodnevni manjšinski program v okviru privatnega radia.

Strani 2/3

GOST V NT

Sonja Sturm, nova predsednica PUAK, ni povsem zadovoljna s koriščenjem izobraževalnih seminarjev.

Stran 9

KULTURA

Mladinska skupina Ledince, ki jo vodi Anica Lesjak-Ressman, bo jutri, v soboto, predstavila svojo prvo zgoščenko.

Stran 17

JANKO KULMESCH

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Za stari cilj z novimi sredstvi

Neumarkt na Štajerskem ni samo lep kraj ob štajersko-koroški meji, je tudi simboličen za uradno koroško in štajersko manjšinsko politiko. Že skoraj 30 let priraja v tem kraju Evropsko federalistično gibanje binokostni manjšinski seminar. Prireditelj sam predstavlja sicer vse drugo ko gibanje, ki bi bilo močno zasidrano v avstrijskem prebivalstvu; ima pa vso podporo dunajske, graške in celovške vlade, ker služi kot forum javnega prikazovanja in uveljavljanja avstrijske uradne manjšinske politike.

Seminarskih tem in predavateljev ne izbirajo po naključju, temveč nadvse načrtno in rafinirano. Odločijo se za tiste teme in predavatelje iz vrst narodnih skupnosti, ki najbolj ustrezajo v koncept uradne Avstrije, v javnosti pa ustvarjajo vtis, da je njena politika usklajena z manjšinami.

Tema letošnjega seminarja je bila „Evropske pobude na področju manjšinske zaščite“. O evropskih pobudah samih ni bilo slišati posebej obširnih in konkretnih prispevkov. Je pa bilo v ospredju vprašanje manjšinskega zastopstva, tema, ki igra tudi v aktualni manjšinsko-politični razpravi osrednjo vlogo.

Tako ni čuda, da so prireditelji na prvo mesto dnevnega reda postavili vprašanje sosveta. Sicer je dr. Heinz Tichy, ki je vodil razpravo o sosvetu (in to ne kot nevtralni diskusijski vodja, temveč je razpravo vsebinsko usmerjal kot komentator in informant v enem), skušal na vso moč zatrdati, da sosvet ni zastopstveni organ, vendar mu to ni uspelo. Najbolj ga je (nehote) zavrnil predsednik hrvaškega sosveta Leo Radakovits, ki je v pogovoru za Naš tednik priznal: „Sosvet je, če tako hočete, manjšinsko zastopstvo.“

Da je resnična skrb uradne Avstrije namenjena vprašanju, kako čim bolj učinkovito kontrolirati manjšine s pomočjo nekaterih manjšinskih funkcionarjev, pa je dr. Tichy priznal tudi v primeru EL. Prvič, dal je jasno razumeti, da Enotne liste ne želi v sosvetu. Kot je znano, imajo svoje mesto v sosvetu vse ostale stranke, od SPÖ pa do „F“. V zakonu namreč piše, da morajo biti v sosvetu vse svetovnonazorske skupine reprezentativno zastopane. Na osnovi tega določila ima „F“ dva zastopnika, EL

pa nobenega, pa čeprav se ne bo našel nihče, ki bi bil resno mnenja, da so Haiderjevi svobodnjaki za slovensko narodno skupnost najmanj tako „reprezentativni“ kakor Enotna lista. Uradna Avstrija kljub temu zavestno zagovarja ta absurd, ker ji je samostojno slovensko gibanje trn v peti. Tega pač ne more kontrolirati. Hkrati pa se tudi zastavlja vprašanje, kako dolgo bo samostojno politično gibanje to nevzdržno stanje še lahko mirno prenašalo.

Vendar to še ni vse. Dr. Tichy, ki je bil eden od avtorjev zakona o sosvetu, je udeležence binokostnega manjšinskega seminarja seznanil tudi s tem, da je bila želja očetov zakona boljše sodelovanje strank pri integracijski politiki. Ali drugače povedano: že v času, ko je zakon o sosvetu nastajal, je uradno Avstrijo zelo mučilo vprašanje, kako prečiti nadaljnje uspehe EL. Medtem ko je tedanji deželni glavar Leopold Wagner zavestno določil volilna

okrožja tako, da Enotni listi onemogoči izvolitev v deželni zbor (kar je pozneje priznal njegov ožji sodelavec dr. Hellwig Valentin), so na Dunaju upali, da bodo, tako Tichy, koroške stranke – na občinskih volitvah – kandidirale čimveč koroških Slovencev. Samo zato so v zakon o sosvetih zapisali, da naj bi zastopniki strank bili pripadniki manjšin.

Tako daleč jim Wagner ni mogel slediti. Očitno se mu je ta korak zdel za socialdemokratsko nemškonalno politiko preveč tvegan. Enako velja za OVP.

To pa seveda ničesar ne spremeni pri dejstvu, da sta si Dunaj in Celovec slej ko prej edina v oceni: uspešna prizadevanja manjšin je možno najlažje zatreti tako, da manjšine (strankarskopolitično) kontroliraš in da pri tem nikoli ne izgubiš ipred oči glavnega nasprotnika – samostojnega političnega gibanja koroških Slovencev. Cilj ostaja stari, le sredstva za dosego se lahko spremenijo.

Kakor kaže, bo Ausserwinklerjeva SPÖ skušala Wagnerjevo „zamudo“ nadoknaditi na naslednjih občinskih volitvah. Pri tem se zaveda, da ima v dr. Sturm zvestega služabnika. Ali bo uspela, pa bo navezadnje odvisno od pripadnikov slovenske narodne skupnosti, od naše politične zrelosti in odgovornosti.

Kokor kaže, bo Ausserwinklerjeva SPÖ skušala Wagnerjevo „zamudo“ nadoknaditi na naslednjih občinskih volitvah.

Celodnevni manjšinski program v privatnem radiu?

AKTUALNI POGOVOR

Mag. Marjan Pipp je poslovodja radijske družbe Korotan.

„Naša ocena se je izkazala kot pravilna“

Naš tednik: Kako ocenjuješ odgovor zveznega kanclerja na nujnostno vprašanje LiF?

Mag. Marjan Pipp: Naša ocena, da bo razširjen slovenskih oddaj možna samo v okviru privatnega radija, se je izkazala kot pravilna. S pritožbo radijske družbe Korotan na ustavno sodišče, ki je bila pozvana, smo položili v lanskem letu temeljno celodnevni slovenski radio.

Kaj pomeni kanclerjeva izjava za nadaljnje stopanje radijske družbe Korotan?

Upamo, da bo parlament še pred poletjem popravil zakon o regionalnem radiu, ki ga je ustavno sodišče razveljavilo kot protiustavnega, in da bodo lahko ponovno razpisane oddajne licence. Radijska družba Korotan ima izdelan oddajni koncept in se bo potegoval za licenco za zvezno deželo Korotana. Po Vranitzkyjevih besedah ni dvoma, da bo slovenska radijska družba dobila licenco.

RAT DER KÄRNTNER SLOWENEN
NARODNI SVET KOROŠKIH SLOVENCEV

vabi na

KRAJEVNE SESTANKE

s predsednikom
NANTIJEJ OLIPOM

Za območje občin
Pliberk in Suha:

ponedeljek, 3. junij 1996., ob 20. uri
Posojilnica Pliberk

Za območje občine Globasnica:

torek, 4. junij 1996, ob 20. uri
pri Šoštarju v Globasnici

Za območje občine

Šmarjeta v Rožu:

sreda, 5. junij 1996, ob 20. uri
Camping Rož, Kocuha

Za območje občine

Bistrica pri Pliberku:

petek, 7. junij 1996, ob 20. uri
Kavarna „Jutta“, Šmihel

Dobrodošli vsi, ki se zanimate za narodnopolitična vprašanja ali želite razpravljati o krajevnih zadevah.

Zvezni kancler Vranitzky se je jasno izrekel za celodnevni manjšinski program v okviru privatnega radia.

Kakor smo že v prejšnji izdaji našega tednika poročali, je Liberalni forum zastavil zveznemu kanclerju nujnostno vprašanje glede medijske oskrbe narodnih skupnosti. V zadevi slovenska oddaja v okviru ORF ga je LiF vprašal, ali je pripravljen se zavzeti za to, da postanejo narodnostne manjšine del programskega naloga ORF (Programauftrag). To bi mdr. pomenilo, da bi moral ORF resneje jemati naša prizadevanja za celodnevni slovenski program.

Vranitzky je v odgovoru odklonil potrebo po upoštevanju narodnih manjšin v programskem nalogu ORF. Njegov izgovor se glasi: v primeru, da bi ekscipitno upoštevali v programskem nalogu ORF narodnostne manjšine, bi morali upoštevati tudi „druge manjšine“ (emigrante, homoseksualce, itd.).

Je pa avstrijski zvezni kancler jasno povedal, da vidi možnost za celodnevni manjšinski program za narodnostne manjšine v privatnem lokalnem radiu, ki ga bi manjšine same pripravljale. Vranitzky izhaja iz tega, da bo organ za regionalni radio v svojem novem načrtu o uporabi radijskih frekvenc upošteval tudi narodne manjšine.

Tisk. V zadevi manjšinskega

tiska je Vranitzky mnenja, da že veljavni zakon o pospeševanju tiska iz leta 1985 upošteva posebne ugodnosti za narodne skupnosti. Poleg tega je omenil finančne podpore iz proračuna, ki je manjšinam neposredno namenjena.

Resnica je seveda drugačna:

Was ein ganztägiges Hörfunkprogramm für ethnische Minderheiten betrifft, gehe ich davon aus, daß ein solches Programm im Rahmen des Regionalradiogesetzes als Lokalradio von den Minderheiten selbst veranstaltet werden kann. Im Frequenznutzungsplan für Lokalradios, wie er dem Hauptausschuß bereits vorlag, waren aber Frequenzketten vorgesehen, die für ethnische Minderheitenprogramme geeignet wären. Ich gehe davon aus, daß auch im künftigen Frequenznutzungsplan entsprechend Vorsorge getroffen wird und daß die – unabhängige – Regionalradiobehörde ethnischen Minderheiten auch die Möglichkeit der Veranstaltung von Regionalradio bzw. Lokalradio einräumen wird.

Zvezni kancler dr. Franz Vranitzky

zakon o tisku (velja samo za dnevnike in tednike) predvideva splošne in posebne podpore. Medtem ko so splošne podpore namenjene vsem dnevnikom in tednikom, ki so razširjene nadregionalno, torej ne samo v eni zvezni deželi, so večmilijonske vsote iz „piskra“ za posebne pod-

ga položaja nagovorijo samo omejeno število bralcev. In da bo mera polna: lansko leto so manjšinskim glasilom, ki izhajajo najmanj štirikrat na leto (vendar ne kot tednik ali dnevnik), črtali publicistično podporo. Pri tem so se sklicevali na to, da ne izpolnjujejo pogoja nadregionalnosti. Z razliko

pore namenjene glasilom strank. Ta glasila imajo nizko naklado, da pa jih ne bi ukinili, so uvedli posebne podpore. Tako želijo zagotoviti pluralnost mnenj.

Ravno iz „piskra“ za posebne podpore pa ni niti groša za manjšinske časopise, pa čeprav ti lahko že zaradi svojega manjšinske-

GLAS IZ LJUDSTVA

FRLOŽEV LUKA

Ti Angleži se pa v Evropski uniji že obnašajo tako, kakor da blaznost ne bi bila napadla njihovega goveda.

Vodstvo ZSO pravi, da je v vseh zadevah mogoče dobiti soglasje z NSKS, samo ne pri skupnem narodnem zastopstvu.

Saj tudi. Kako pa naj bojo za kaj takega ljudje, ki so o sebi prepričani, da imajo v vsem absolutno prav, da imajo z vsemi strankami usklajeno absolutno resnico in da torej zastopajo vse v vseh stvarih. Se imajo pač še vedno za izvoljeno klaso.

do splošnih podpor za tednike in dnevnike tudi v tem primeru zakonodajec za manjšinsko publicistiko ni pripravljen delati izjeme.

–Kuj–

Mihaela Logar: „Podpiram NSKS!“

Prejšni torek je bila Mihaela Logar (Slovenska ljudska stranka) izvoljena za novo predsednico državnoborskega odbora za mednarodne odnose.

Po izvolitvi je posebej za bralce našega tednika izjavila, da so ji tako osebno kot po programu njihove stranke bližja prizadevanja Narodnega sveta koroških Slovencev, ki si v nasprotju z Zvezo slovenskih organizacij prizadevajo, da bi imeli Slovenci kot avtohtona manjšina v Avstriji zagotovljene mandate na vseh ravneh oblasti. Zato bo v tej smeri kot predsednica enega najpomembnejših odborov slovenskega parlamenta tudi delovala, saj do zdaj ni prišlo do resnejših pogovorov o tej temi, ki je življenjskega pomena za koroške Slovence. Eden od vzrokov je po njenem tudi premajhna vlo-

ga urada za Slovence po svetu in v zamejstvu, ki deluje v okviru ministrstva za zunanje zadeve.

„To je še posebej opazno pri pogovorih s predstavniki manjšin in pri sprejemanju pomembnih odločitev v državnem zboru. Te stvari bomo skušali urediti tudi v okviru odbora za mednarodne odnose, vse pa je odvisno od članov odbora, ki se bodo morali odločiti, ali bodo dali prednost slovenstvu ali strankarskim interesom,“ je dejala Mihaela Logar in dodala, da je pred njimi pomembna naloga sprejema zakona o financiranju manjšin. Glede same izvolitve za predsednico je malo preseneče-

Mihaela Logar, nova predsednica državnoborskega odbora za mednarodne odnose

na, ker so jo podprli tudi nekateri zagriženi nasprotniki SLS, vendar upa, da ni dobila podpore samo zaradi medstrankarskih razprtij, temveč tudi zaradi njenega dose-

danjega dela na mednarodnem področju.

Kot je dejala, bodo razpravo o novem veleposlaniku v Nemčiji na odboru za mednarodne odnose nadaljevali najbrž prihodnji teden, kaj več pa Mihaela Logar ni želela povedati. Dodatno se je namreč zapletlo zaradi novih članov LDS v odboru, saj bo imela vladajoča stranka, ki kandidatu SKD za veleposlanika v Bonnu Petru Vencelju (sedanji direktor vladnega urada za Slovence po svetu in v zamejstvu) ni naklonjena, po novem šest članov, tako da bodo imeli skupaj s SNS in ZLSD večino. Neuradno se sicer sliši, da naj bi Združena lista podprla Venceljevo kandidaturo, vendar je vsa zadeva še predmet medstrankarskih dogovarjanj.

Jože Biščak

ADRIAN KERT

Z MOJEGA
VIDIKA

In se le suče

Kdo ne pozna znamenite izpovedi neuklonljivega Galileja pred s privednikom sveto označeno inkvizicijo. Galilejeva trditev je resnična prvič kot dejstvo, da se Zemlja suče in v prenešenem pomenu kot trajajoča resničnost, da vse, kar se giblje, prinaša spremenjene položaje, čas mnogo prinese in prav toliko odnese. Čeprav ni vse trajno ali tradicionalno tudi slabo, so spremembam podvržene tudi navidezno dobre ureditve, tako rekoč: včeraj dobro, jutri slabo.

Svet se suče naprej in tudi predsednik ZSO Sturm vse bolj prihaja do spoznanja, da je med organizacijama pravzaprav konsenz v vseh manjšinsko relevantnih vprašanih in se zatika edinole pri poenotenju (bolje rečeno poli-

tičnem nazoru). Na žalost je do danes ostal dolžen argumentov, ki bi utemeljili to dvojnost kot eksistencialno relevantno za slovensko narodno skupnost, kar naj bi bilo tudi bistvo njegove funkcije. Argument, ki ga Sturm navaja v komentarju v SV z dne 23. maja ne obvelja in ni z ničimer razložljiv. Meni, da je 1955 institucionalizirana (v glavah bržkone že davno obstajajoča) dvotirnost nekaj pozitivnega tudi še danes. Vprašanje je, iz katerega zornega kota on to gleda. Ali iz nostalgичnega? Ali zaradi odgovornosti do predhodnikov? Ali misli na osebne koristi (bognedaj)? Ali pa se ZSO vsem zanikanjem navkljub le pojmuje kot politično obarvana? Zaman je iskati vidike, iz katerih bi se spoznala koristnost te dvojno-

sti za manjšino. Videant consules, ne quid res publica detrimenti capiat. Tako je nekdanji rimski senat v nevarnih časih določil izbrane, ki naj bi pazili, da država ne bi utrpela škode. Tudi za koroške Slovence bi se lahko ustanovila komisija, ki bi preverila smisel dveh „nadstrankarskih“ organizacij in presodila, kakšno zastopstvo (brez politične opredelit-

gati“ Evropi, je absurdno, da imamo Slovence dve organizaciji, večinoma istimi nalogami in istim poslanstvom in z željo združevati vse koroške Slovence. Je upravičeno iz gole želje po neka pačno razumljeni samobitnosti in demokratičnosti vzdrževati dva aparata?

Svet se suče in kar je nekoli bilo (mogoče celo potrebno), ni nujno, da mora biti tudi danes tako. Tudi neutrudljivi zagovorniki bipolarizacije med koroškimi Slovenci naj bi to končno vzeli na znanje. Če so zastopniki obeh organizacij nekoč lažje našli k skupnemu jeziku, to ne pomeni hkrati, da je dvojni aparat zaradi tega dobra ureditev. Ker nesoglasje izvira iz različnih političnih nazorov, bi bila logična poteza, da se ustanovi nova organizacija, ki prevzame proračun, zdajšnji dve pa pušta nadstrankarstvo in neobremenjeno delata politiko. (Mimo grede bi tako prenehalo stalno enačenje NSKS in EL, prav tako ZSO in SP, z druge strani pa krčevito razlaganje, da to vendar sploh ni eno in isto.)

Drugače pa mislim, da je treba osrednji organizaciji povesvetliti in razčistiti, katera področja so upravičeno in katera ne smiselno dvojnata, nato pa preorganizirati vse pod eno nadstrankarsko organizacijo.

Če so zastopniki obeh organizacij nekoč lažje našli k skupnemu jeziku, to ne pomeni hkrati, da je dvojni aparat zaradi tega dobra ureditev.

ve) je objektivno in seveda finančno najboljšo. (Iz razumljivih razlogov vnaprej postavljam, da takšne komisije ne bi sestavljali strokovnjaki koroških Slovencev.) Zdajšnje dlakocepstvo dela manjšini samo škodo, in ne samo finančno. Kje so torej naši konzulirajočiji? Ali pa bi bil bolj potreben revizor?

V današnjem času, ko proračuni pokajo križem kražem po „bo-

Referendumska tekma

Slovenska ustava določa, da se poslanci volijo neposredno, kar omogoča samo večinski volilni sistem. Toda obstoječa zakonodaja dopušča tudi posredno izvolitev, torej tako, da je lahko izvoljen kandidat, ki na volitvah ne dobi nobenega glasu, je pa zato dovolj visoko na nacionalni listi. Tak izkrivljen proporcionalni volilni sistem, ki politične stranke s podobnimi volilnimi programi namesto k medsebojnemu zblizjevanju sili k nizkim udarcem in v umetno ustvarjeno rivalstvo, je denimo v Italiji povzročil korupcijo, politične krize in predčasne volitve, saj so se vlade menjavale kot vreme, poslanci pa so bili bolj kot na volilce vezani na svoje „sponzorje“ in lobiste.

Slovenija še ni mafijska država, lahko pa to postane, če pravna država ne bo začela kmalu delovati. Kar predpostavlja, da je treba najprej spoštovati ustavo. Tega se je lotil Janez Janša. V SDS so se – tudi zavoljo pošteni volitev, da bi volilci vedeli,

kdo je njihov poslanec – odločili, da zberejo 40.000 podpisov, kolikor jih je potrebnih, da parlament razpiše referendum o njihovi zahtevi po večinskem volilnem sistemu. Minuli teden jim je to zaradi dobrega operativnega in organizacijskega dela uspelo, toda tako imenovani „liberalni novinarji“, ki simpatizirajo z vladajočo stranko Liberalne demokracije Slovenije, so ta Janšev uspeh označili za dokaz, da je SDS stranka reda in demagogije, nekakšna militantna, malodane fašistična organizacija.

Ni se zgodilo prvič, da bi SDS označevali za fašistoidno stranko. Tovrstne etikete lepijo takrat, ko javnomnenjske raziskave pokažejo, da priljubljenost Janeza Janše in SDS narašča. Ogroženo se počuti vladajoča LDS, ki se zato, predvsem njen radikalnejši del, ki je ostanek nekdanje Zveze socialistične mladine Slovenije, zateka k proceduralnim spletkam in glasovalni moči, ko jo ima v državnem zboru. Vendar je šla tokrat LDS

Jože Biščak

SLOVENIJA
V ŽARIŠČU

v namenu, da za vsako ceno onemogoči Janeza Janšo, malce predaleč. Skupaj s SKD so zbrali potrebni 35 podpisov poslancev za razpis tako imenovanega poslanskega referenduma, ki ga je predsednik državne-

ga zbora Jožef Školč nemudoma razpisal, s tem pa diskriminiral tako podobno zahtevo državnega sveta kot volilce SDS, ki so podpisovali zahtevo za referendum, čeprav sta bili slednji zahtevi prej v proceduri.

V referendumsko tekmo je poseglo ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali je Školčovo „prehitvanje po desni“ ustavno ali ne. Odgovorni za morebitno neustavnost pa bodo liberalni in krščanski demokrati, ki se najbolj bojijo večinskega sistema, saj bi morali, če bi bil na referendumu izglasovan večinski volilni sistem, izbrati koalicijske partnerje še pred volitvami. Po političnih programih sodeč bi LDS iskala partnerja pri Združeni listi socialnih demokratov, SKD pa pri SDS in SLS. Zato vsi nestrpnost pričakujejo odločitev ustavnega sodišča, vendar bi bilo najbolj pošteno, da bi bili razpisani vsi referendumi, volilci pa bi presodili o volilnem sistemu. Javnost je za zdaj naklonjena socialdemokratu, ki bodo ne glede na odločitev ustavnih sodnikov vsaj moralni zmagovalci, saj jim je kot prvim uspelo zbrati 40.000 podpisov.

Koroški Slovenci – manjšina, elita ali ... ?

Slovenski znanstveni inštitut in založba Drava sta predstavila v dvorani grbov v Deželni hiši v Celovcu knjigo, ki je nepogrešljiva za vse izobražence na Koroškem.

Knjiga je tudi razumljiva in dosegljiva za vse Korošce, ker je napisana v nemščini z (manjšim) slovenskim delom. Priporočamo jo vsem, ki se resno ukvarjajo z narodnostno politiko, ker jo je sestavil prof. Albert F. Reiterer, dolgoletni strokovni spremljevalec usode slovenske manjšine na Koroškem.

Sam predsednik Deželnega zbora Adam Unterrieder je pozdravil lepo število obiskovalcev in jih spomnil, da je knjiga „solidna osnova za politična

pogajanja, ki so potrebna za rešitev še odprtih vprašanj ... Načelo: – Mi smo mi – ne more veljati več, za nobeno stran!“

Izhodišče knjige je zadnje ljudsko štetje (15. 5. 1991) oziroma razveseljiva vest, da se je asimilacija končno ustavila. Ali se je res?

Knjiga daje izčrpen odgovor, da je namreč vse odvisno od zornega kota, iz katerega hoče kdo stvari obravnavati. V prvem delu se knjiga ustavlja pri splošni manjšinski problematiki: Že izraz „manjšina“ je pred-

met nešteti razprav, ker izraz demokratske politike, kjer „vldajo“ številke, prevladujejo večinski sklepi, odločajo odstotki o usodi celote. Toda globalna zaščita narodnih skupin v Evropski skupnosti zahteva določeno merilo za raznovrstne skupine v zboru narodov.

Iz tega se razvijajo nadaljnja vprašanja: Kaj je narod, kaj nacija, kdaj je kdo narodnostna skupina? Kaj je identiteta? S kom se človek lahko istoveti – z narodom, jezikom, z enakomislecimi, ideološko združenimi strankami, z državnimi ali drugačnimi skupinami ali z vsem istočasno? Kako nastanejo manjšine? Kakšni so odnosi med večino in manjšino in kakšni naj bi bili, da so vsi zadovoljni?

Drugi del knjige je neusahljivi statistični vir za vse tiste, ki se radi naslanjajo na „neizpodbitne podatke“. Toda koliko je odvisno od tega, kako človek bere statistiko? Samo en primer: Vse številke o koroških Slovencih govorijo o tem, da je odstotek izobraženih znatno višji kakor pri nemškogovorečih. Celotno v višjih poklicnih strukturah so Slovenci „nadprezentirani“. Toda nobena statistika ne pove, koliko Slovencev na Koroškem je na resnično odločilnih mestih in kolikšen odstotek Slovencev odločilno vpliva na javno mnenje in realno politiko na Koroškem! Ali je torej slovenska narodnostna skupnost res „elita“?

V razpravi se je jasno pokazalo, da so mnenja o manjšinski politiki dokaj različna:

Dr. Pavel Apovnik:

„**Vključevanje** mora pomeniti, da ostane narodnostna skupnost organizacijska enota; posameznik se ne sme integrirati.“

Dr. Marjan Sturm:

„... **vključevanje** v državne strukture zagotavlja vsem v državi enake pravice; v medsebojnih stikih lahko rešujemo vsakdanje probleme sožitja!“

Ana Blatnik:

„**Sožitje** je več kot demokracija; vključuje razumevanje, enakopravnost, soodgovornost.“

Nemškogovoreči udeleženci:

„**Koroška** enojezičnost je kriva za mnogo nerešenih problemov. V resnici je dvojezičnost res prednost in mi enojezični smo zapostavljeni. Dajte nam več možnosti za učenje drugega jezika v deželi; predsodke za slovenščino se dejansko zmanjšujejo.“

Konec kolon na mejnih prehodih?

Začetek aprila je Slovenska gospodarska zveza (SGZ) naslovila pisma na ministre Schüssla, Ditza in Einema iz Slovenije, v katerih opozarja na situacijo in deloma nerazumljive probleme pri vstopu iz Slovenije v Avstrijo. SGZ je poudarila dejstvo, da se tako dela škoda trgovinam in turizmu in da je njihov promet padel do 50%. Lansko leto so kupovali Korošci v Italiji, letos pa otežkočamo vstop slovenskih kupcev že na meji.

Minister Einem je odgovoril, da ni enostavno najti za obe sku-

pini zadovoljive rešitve. To pa zaradi tega, ker se od Avstrije kot „sočlanice Schengena“ pričakuje postopno zvišanje preglednega standarda na avstrijskih mejah na raven, ki ga predvideva Schengenska pogodba.

Avstrija je dala izjavo, da bo začela uveljavljati Schengen v celoti sredi naslednjega leta. Glede pregledov osebnega prometa je minister Einem v direktnem stiku s pristojnim slovenskim ministrom Šterom predlagal, da se uvedejo dodatni vhodni pasovi.

To pa je realistično predlagati samo za Ljubelj in za Karavanški predor, kjer je dovolj pasov na razpolago, kar je tudi mnenje SGZ.

Izkušnje, tako minister Einem, ki so jih s tem modelom naredili v zadnjih mesecih na avstro-ogrski meji, kažejo, da je takšen administrativni ukrep primeren za pospešitev opravljanja mejne kontrole.

SGZ upa, da bo zdaj konec kolon na mejnih prehodih. Občasno je Republika Slovenija že uvedla dodatni vhodni pas v Slovenijo.

SPOROČILO

ZVEZE BANK

IN POSOJILNICE BANK

Spoštovane stranke naših bank!

Naše zadružništvo na Koroškem ima 9 samostojnih bank, od tega je 8 Posojilnic-Bank ter Zveza Bank v Celovcu. Skupna bilančna vsota znaša 5,7 milijard šilingov. Vključeni smo v Avstrijsko Raiffeisenovo denarno organizacijo, ki je največji denarni sistem v Avstriji in zajema polovico vseh bančnih mest.

Za zavarovanje vlog v tem našem sistemu obstajajo stoddostni zakonski in pogodbeni zavarovalni mehanizmi kot so garancijske skupnosti in solidarnostni sklad. Še nikdar v 125-letni zgodovini našega bančništva niso bili denarji naših vlagateljev v nevarnosti, tako kot niso tudi danes.

Iz medijev ste v zadnjih dneh bili informirani, da je revizija pri Posojilnici-Bank Celovec odkrila pri poslovanju dosedanjih poslovođij nekatere nepravilnosti: prekoračitve pristojnosti in dajanje raznih kreditov brez dovoljenja pristojnih organov. Zato so pristojni organi Posojilnice bivši poslovođji in prokurista takoj odstavili in imenovali novo poslovođstvo. Kot nove poslovođje sta upravni odbor, kateremu predseduje višji študijski svetnik prof. dipl. trg. mag. Franc Brežjak, in nadzorni odbor pod vodstvom dr. Valentina Kakla soglasno potrdila Franca Keliha, Gertrudo Kraxner in mag. Andreja Uranka, kot prokurista pa Wernerja Oražeta.

Ugotovili smo, da bo nastalo nekaj škode, ki jo bo moralo nositi v prvi vrsti Posojilnica-Bank Celovec sama. Če pa bo ta škoda preseгла njene zmogljivosti, bodo Zveza Bank in ostale Posojilnice solidarno pomagale. Človeških slabosti in prevar pa se ne da v celoti izključiti.

Za stranke, vlagatelje in poslovne partnerje opravlja Posojilnica-Bank z novim poslovođstvom na čelu vse bančne posle kot običajno naprej. Zato ni razloga za kakršnokoli zaskrbljenost in nezaupanje vlagateljev.

Prosimo Vas, da tudi v prihodnje v isti meri zaupate našim Posojilnicam-Bank in Zvezi Bank. Zagotavljamo Vam, da se bomo tudi naprej prizadevali in trudili za vestno in pošteno poslovanje.

Hočemo biti in ostati Vaš zanesljivi partner in dobri svetovalec.

ZA POSOJILNICO-BANK
IN ZA ZVEZO BANK:

poslovođje, nameščenci,
upravni odbori in
nadzorni odbor

ŽELEZNICA 2000

Prosta pot za gradnjo skozi Podjuno?

Celovec. „Ministrstvo nam je zaenkrat dalo nalogo samo z načrtovanje železniške proge med Gradcem in Celovcem“, je na tiskovni konferenci javnosti sporočil direktor HL-AG Hammerschmied. Kar se tiče Roža, pa vidi Hammerschmied vrsto možnosti. Predlog iz študije (varianeta Rož) je le eden izmed možnih, tako direktor, ki poleg trase ob Vrbskem jezeru preverja še nekaj drugih variant. Do jeseni '97 želi Hammerschmied imeti na mizi študijo o tem, kakšne so potrebe železnice za odsek Celovec - Beljak - italijanska meja. Na osnovi tega bo potem sledil predlog za traso.

Reklama. V Podjuni pa je, kot kaže, „vlak za gradnjo že odpeljal“. Za progo Gradec - Celovec je pripravljenih 170 mio. za načrtovanje in kakor kaže, s tem financirajo tudi reklamno kampanjo za gradnjo železnice. HLAG je predstavila študijo, po kateri naj bi 69% prebivalstva zagovarjalo gradnjo železnice. Po besedah direktorja Hammerschmieda so povpraševali predvsem prizadeto prebivalstvo, ki pa na drugi strani (npr. v občini Pliberk) pobira podpise proti gradnji železnice.

Trasa od Št. Pavla do Celovca bo skoraj vzporedna z obstoječo podjuno železnico. Od Grabštanja naprej pa bodo sploh obstoječo železniško progo samo izgradili. Vsakih 25 do 30 km pa naj bi zgradili tudi kolodvore, tako da bodo lahko hitrejši vlaki prehitevali počasnejše. Glede trase, tako Hammerschmied, še ni rečena zadnja beseda. Če bo potrebno in če bo želja, bodo v odločitev vključeni tudi prizadeti.

Traso želi HL-AG fiksirati do konca leta 1997. Nato mora projekt v naravnovarstveno oceno, kjer ima prebivalstvo tudi pravno možnost ugovora; to pa le, če se združi v iniciativo, kar se je v Pliberku že zgodilo. Že leta 2010 pa naj bi naj bi peljal prvi vlak od Gradca do Celovca.

Silvo Kumer

Dobrla vas v klinču z gradbenim podjetjem

Kanal je bil v ospredju na občinski seji. Športna dvorana je še grad v oblakih.

Dobrla vas je zašla v organizatorične težave pri gradnji kanala, poleg tega prihaja stalno do finančnih sprememb. Krive temu so po eni strani nezrele prognoze arhitektov glede stroškov za posamezne odseke, po drugi pa stečaj firme Hamberger in napake pri polaganju kanala firm STUAG in TEERAG-ASDAG. Občina misli procesirati, saj gre za 3 milijone. Gre za stroške asfaltiranja kolodvorskega območja v Sinči vasi.

Eklat. Kako je prišlo do eklat? Potem ko je občina odkrila okvare na novem kanalu, je zahtevala od firm povrnitev vseh treh milijonov, ki so bili izdani za odsek. Firms se sklicujeta na slabe talne razmere, ki naj bi bile krive za okvare. Občina tega ni akceptirala, nakar sta firmi pobrali šila in kopita.

Referent za kanal Harald Pfischer (F) je na pretekli občinski seji predlagal, da se pogodba z DESK razveljavi in se napravi analiza tal, ki bi štel kot dokaz za tožbo proti izvajajočima firmama in načrtovalcu. Za razveljavitev pogodbe se je izrekla tudi deželna vlada. Župan Josef Pfeiffer (SP) se je v tem sklopu raztogotil in govoril o "represijah" in "objestnem zapuščanju gradbišča", česar "ne moremo več mirno gledati". Župan se boji, da bi si druge firme to vzele kot zgled, če občina zdaj ne poseže konsekvntno vmes. Tudi občinski predstojnik Gerhard Gräscher (VP) je izrazil skrb in dejal, da mora občina preprečiti vsakršno škodo.

Občinski svet je soglasno potrdil nalog za polaganje kanala za krajevno mrežo Dobrla vas-zahod (10,4mio.) in kanalskega odseka zveze na območju med Goselno vasjo in Bukovjem (14,8 mio.). Tudi v Sinči vasi bodo lahko kmalu spet sproščeno dihali, saj bodo 10. junija začeli spet asfaltirati.

Športna dvorana. Že pred dnevnim redom je župan bil soočen z nekaterimi odprtimi vprašanji. Občinski svetnik Rudi Vouk (EL) je vprašal, koliko bi stala v Sinči vasi načrtovana športna dvorana, na kar pa župan ni mogel zadovoljivo odgovoriti, ker da je še prezgodaj. Poročal

ŽUPAN JOSEF PFEIFFER

Veselim se, da bomo v naši občini gradili okrajno športno dvorano. To bo projekt med 35 in 70 mio. šil.

MAG. RUDI VOUK (EL)

Pravilno bi bilo, da se meri pristojbina za uporabo kanala samo po količini uporabljene vode. Drugi model ni pravičen.

pa je to, da bi se izdatki pomikali med 35 in 70 mio. Vrhu tega je tudi odprto, ali bi bil projekt sofinanciran od občinske šolske zveze ali od upravne skupnosti. Kakor koli že je treba najprej priti v načrt za športne prostore pri deželni vladi.

Vouka je tudi zanimala finančna obremenitev iz obratovalnih stroškov čistilne naprave v Vogljah, ki bo kmalu začela obratovati. Župan na vprašanje ni mogel dati zelenega odgovora, ker stroški za posamezne gradbene odseke še niso na mizi, poleg tega še čakajo na odločitev v Žitari vasi. Merilo

za davek pa ne bo samo poraba vode, ampak tudi stanovanjska površina. To se pravi, da bodo v večjem stanovanju z malo stanovanjskimi stroški višji. Razmerje je treba še izračunati, tako Pfeiffer.

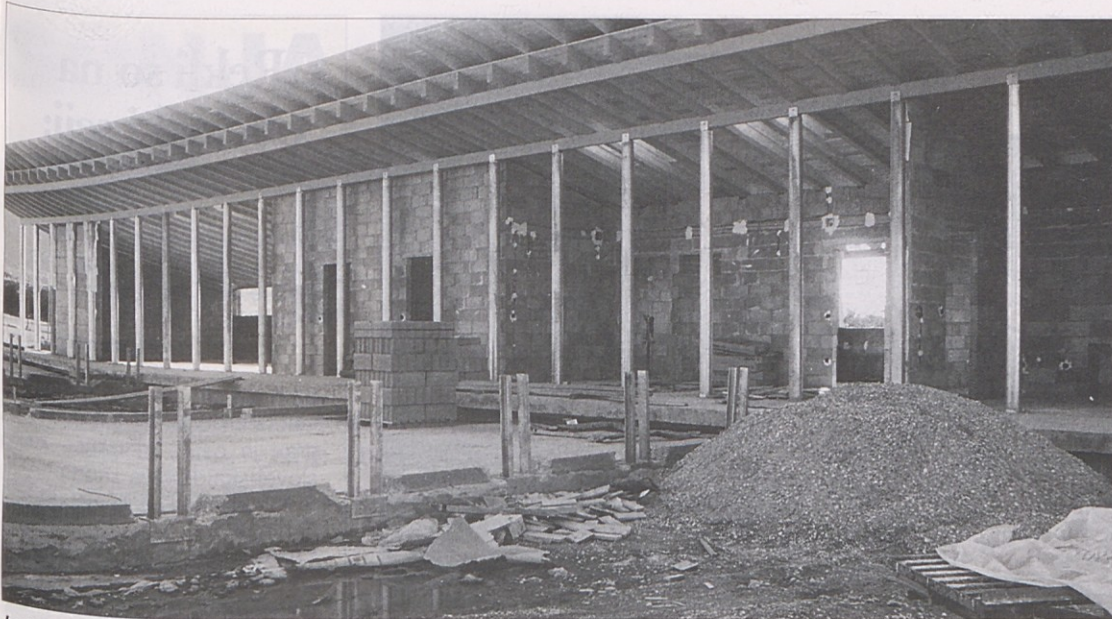
Železnica. Pep Komar (EL) je hotel informacije v zvezi z jugovzhodno železniško progo in potekom tračnic Priblja vas - Metlova. Župan Pfeiffer tudi tu ni mogel dati definitivnega odgovora, vendar je obljubil, da bo „podprl vsako iniciativo, ki bi prinesla kaj pozitivnega za občino“. Prizadeta je predvsem Metlova.

Začetek gradnje kanalizacije „Vrbsko jezero - zahod“

Občine Vrba, Rožek, Št. Jakob v Rožu in Vernberk so pričele graditi skupno čistilno napravo.

Pretekli konec tedna je bil oficialni začetek gradnje kanalizacije za občine Št. Jakob, Rožek, Vrba in Vernberk. Ker se je ljudska iniciativa na Reki v občini Št. Jakob branila proti čistilni napravi v bližini turističnih objektov in se je pritožila pri upravnem sodišču, je prišlo do precejšnjega zastoja. Potem ko je sodišče pritožbo odklonilo, so bila vrata za gradnjo odprta. 240.000 kubičnih metrov bodo

morali izkopati za gradnjo čistilne naprave, celotni projekt bo stal 2,1 mrd. šilingov. Že leta 1999 naj bi pričela čistilna naprava obratovati. Mandatar EL v Rožeku mag. Mirko Oražar je projekt od vsega začetka zagovarjal, ker je po njegovem edina pravilna alternativa, ki so jih nekaj časa iskali tudi v Št. Jakobu, toda so po mnenju strokovnjakov dražje od centralne naprave.

Letos jeseni bo v Žitari vasi odprl vrata novi otroški vrtec, v katerem bo tudi dvojezična skupina. Foto: Fera

Dvojezični vrtec je sad politike malih korakov

V Žitari vasi je občinski svet z veliko večino sprejel sklep, da bo v novem občinskem otroškem vrtcu tudi dvojezična skupina.

Novi občinski otroški vrtec bodo v Žitari vasi odprli letos septembra ali oktobra. Na minuli občinski seji je občinski svet razpravljal in glasoval tudi o možnosti vodenja dvojezične skupine. 17 mandatarjev (SP, VP in EL) je glasovalo za dvojezično skupino, le mandatarja FP sta bila proti. To pomeni, da bo v Žitari vasi od jeseni naprej poleg enojezične skupine tudi dvojezična skupina v otroškem vrtcu.

Vrtnarica. Občina Žitara vas bo zdaj razpisala tudi delovno mesto za dvojezično vrtnarico, za katero bo dobila od urada zveznega kanclerja povrnjene tudi večji del personalnih stroškov. Med drugim je bil to tudi argument za ostali obe frakciji, da sta dali svoje privolenje za dvojezično skupino. Prijave za otroški vrtec sprejema jo na občinskem uradu.

Na minuli seji je občinski svet sklenil tudi ukinitve „Maschinenringa“, devet kmetijskih strojev je zdaj na prodaj. Na željo turističnega društva je občina privolila v nakup vodne drče za Ženeško jezero v višini 650.000,- šilingov. Prav tako soglasno so mandatarji odobrili nakup gasilskega tanka za gasilsko društvo Rikarja vas v višini 1,4 mio. šilingov.

Silvo Kumer

AKTUALNI INTERVJU

„To je bil eden večjih korakov v politiki malih korakov“

NT: Kako je prišlo do tega presenetljivega sklepa v občinskem svetu?

Petek: Pred občinsko sejo sem na seji predstojništva vložil predlog, o katerem smo v tem gremiju sicer razpravljali, toda ne glasovali. Zato pred občinsko sejo še ni bilo jasno, kakšen bo izid glasovanja. Da je potem le prišlo do tako jasnega sklepa za dvojezični vrtec, je nedvomno zasluga župana Lepitschniga, katerega je podprla celotna SP frakcija.

Zelo pohvale vredno pa je tudi zadržanje podžupana Kunetha, ki je s svojo frakcijo prav tako glasoval za dvojezični vrtec in je dejal, da naj bi otrok v tej starosti ne ločevali, saj so potem v ljudski šoli spet združeni. Skušal sem za sklep pridobiti tudi oba svobodnjaka, toda pri obeh imam občutek, da se morata držati direktiv od zgoraj in sta zaradi tega glasovala proti.

Nekoliko preseneča, da ste predlog za dvojezični vrtec vložili šele zdaj.

Tomaž Petek

(EL Žitara vas)

Mislim, da ni bistveno, kdaj se predlog vložil. Bolj pomembno je, prej najti politični konsenz z ostalimi mandatarji. Pri nas v Žitari vasi že leta skušamo ustvarjati pozitivno vzdušje v občini in na občinski ravni konstruktivno sodelujemo. Kar se tiče dvojezičnosti, pa skušamo z malimi koraki izboljšati položaj. Vedno nam to ne uspe, toda primer dvojezičnega vrtca pa le kaže, da je možno tudi po tej poti kaj doseči - mogoče celo več kot s trdo in agresivno politiko.

Kaj ta sklep pomeni na splošno za sožitje v občini?

S sklepom je bil položen eden temeljnih kamnov za dobro sožitje obeh narodnih skupnosti v občini. Zato se bomo z naše strani naprej trudili za dialog, ki so ga v občinski sobi pozitivno sprejeli tudi mandatarji večinskih frakcij.

NA KRATKO

Ruda/Pliberk. Most čez Dravo pri Lippitzbachu je star 100 let. Pred 100 leti, 10. oktobra 1896, so ga odprli, letos pa so ga v celoti obnovili. Stroški za obnovo so doslej znašali 420.000,- šilingov. Občini Pliberk in Ruda bosta 100-letnico mostu praznovali letos 10. oktobra, v ta namen pripravljata tudi jubilejno brošuro. Izkupiček pa bodo namenili obnovi kapelice, ki stoji blizu mostu. Zgodovina mostu je dokaj zanimiva, tako so ga skušali pozimi leta 1918/19 z dinamitom razstreliti in s tem prekiniti najvažnejšo povezavo med obema bregovima Drave. Razstrelitev tedaj ni uspela, zapustila pa je precejšnjo škodo.

Bekštanj. Občinski mandatarji bodo danes, v petek, 31. maja, ob 18. uri med drugim razpravljali o načrtu za novo pokopališče v Ledincah. Na dnevnem redu seje je tudi vprašanje termične naprave za sežiganje smeti.

Pliberk. Pliberk je eden izmed možnih krajev, kjer bi na Koroškem lahko zgradili centralno termično napravo za sežiganje smeti. Po predstavah zagovornikov projekta bi bila obrtna cona v Drveši vasi najbolj primeren kraj.

Borovlje. Občina Borovlje sporoča, da je soteska za turiste spet odprta.

Škocijan. Po zadnjih statističnih podatkih je občina Škocijan bila pri prenočitvah tretja najmočnejša občina v Avstriji. Vrstni red: 1. Dunaj (1. okraj) 4,2 mio., 2. Salzburg 1,024 mio., 3. Škocijan 1,006 mio., 4. Mittelberg 818.000; 5. Beljak 786.000, 7. Bekštanj 714.000, 14. Vrba 563.000.

Hodiše. V Hodišah je občina poskrbela za novo turistično atrakcijo, ki je bodo gotovo najbolj veselili otroci. Nastavila je „strica“ Dela Vedernjaka, ki bo pripovedoval pravljice.

Kulturni dom v Pliberku je v občini eden največjih gradbenih projektov zadnjih desetletij in bo nudil v kleti tudi prostor za športno dvorano. Gradnjo je prevzelo domače gradbeno podjetje, ki trenutno betonira klet.

Enakopravnost skozi strankarska očala

V Pliberku ÖVP in FPÖ tolmačita enakopravnost po svoje. Grenzlandheim naj bi dobil finančno podporo, Kulturni dom pa samo refundirano pristojbino za parkirišča, ki je doslej v občini še ni dobilo predpisano nobeno društvo.

Na minuli občinski seji sta pliberška SP in EL želeli sprejeti osnovni sklep za podporo za sanacijo Grenzlandheima, ki naj bi po predlogu ek. sv. Frica Kumer (EL) dobil enako finančno podporo kot društvo Kulturni dom Pliberk. ÖVP in FPÖ pa se nista želeli priključiti temu predlogu in sta predlagali, da naj dobi Kulturni dom samo refundirano pristojbino za parkirišča (1,1 mio.), Grenzlandheim pa naj bi dobil finančno podporo v enaki višini. Vrh tega bi za oba projekta s pomočjo občine bilo možno dobiti finančna sredstva od dežele.

Jurij Mandl (EL) je opozoril ÖVP, da je bil Grenzlandheim zgrajen na zemljišču občine Pliberk in da nikoli ni dobil predpisane pristojbine za parkirišča, ki bi jo naj kulturni doma plačal. Mandl je zastopal mnenje, da bi bilo šele potem moč govoriti o enakopravnosti, če bi tudi kulturni dom dobil od občine zemljišče in parkirišča. Toda o tem VP in FP nista želeli diskutirati in sta enakopravnost tolmačila tako, da naj dobi Grenzlandheim denar, kulturnemu domu pa se naj opusti pristojbina za parkirišča. Ta predlog VP/FP ni dobil večine in je bil z glasovi SPÖ in EL odklonjen (13:10).

Predlog o enaki finančni podpori za ob doma potem ni prišel več na glasovanje, ÖVP in FPÖ sta namreč prej zapustili sejo. Ker ni bilo več dane 2/3 večine, so jo morali prestaviti na naslednji ponedeljek ob 19. uri.

W. Berg. Pred to točko pa so pliberški mandatarji soglasno potrdili finančni koncept za sanacijo galerije Wernerja Berga v višini 4,6 mio. šil. V letu bo od tega denarja potrebnih 2,6 mio. Občini

Pliberk k temu projektu zaenkrat ni bilo treba prispevati denarja, ker za to skrbi družina umetnika Wernerja Berga, predvsem pa njegov sin Veith Berg, ki je svoj delež očetove umetniške dediščine podaril občini Pliberk. Ek. sv. Fric Kumer in vodja galerije Gottfried Stöckl sta se zato posebno zahvalila družini in sta izrecno poudarila važno vlogo Veitha Berga.

Silvo Kumer

Ruda. Slavko Spieler (desno) je po celi Podjuni znan kmet in trgovec s starim železom. Pred kratkim je praznoval svoj 50. rojstni dan in je dobil od domačinov in znancev kot darilo kolo - da ne bo zarjavel. Čestitamo.

Rekli so na občinski seji:

Enakopravnost bi bila, če bi tudi Kulturni dom dobil od občine brezplačno zemljišče in parkirišča.

Jurij Mandl (EL)

Sem za to, da tudi Grenzlandheim dobi podporo, čeprav je ostal do danes za slovenska društva zaprt.

ek. sv. Fric Kumer (EL)

Enakopravnost je, če damo Grenzlandheimu toliko denarja, kot ga Društvu kulturni dom ni treba plačati za manjkajoča parkirišča.

Gottfried Stöckl (VP)

Rad bi vedel, katero društvo v občini je doslej moralo plačati pristojbino za parkirišča.

Štefan Domej (EL)

Priznati moram, da jer doslej nobenemu društvu ni bilo trebno plačati. Toda taki so pač predpisi.

Sem za enakopravno podporo obeh kulturnih domov in sem mnenja, da ustreza predložena varianta VP/FP enakopravnosti.

Župan mag. Raimund Grilc

Če v občini itak vlada enakopravnost, zakaj potem potrebujemo dva kulturna doma?

Stefan Visotschnig (SP)

To, kar sta predlagali VP in FP, ni enakopravno in diskriminira Slovence v občini. Vrh tega nekateri pozabijo, da v kleti nastaja tudi športna dvorana, ki je občina ni bila v sposobna zgraditi.

Blaž Kordesch (EL)

Treba je biti pripravljen za kompromise, pri katerih ni zmagovalcev in ne poraženec.

Alfred Meklin (VP)

Mladina te odločitve VP in FP ne bo razumela. V drugih občinah gradijo take kulturne domove in športne dvorane občine same. Pri nas pa nekateri mandatarji niso pripravljeni podpreti niti takih privatnih iniciativ.

Štefan Domej (EL)

SONJA STURM

Politično-upravna akademija se je 1992 ustanovila kot izobraževalna ustanova za politično interesirane. Medtem se je izobraževalni program razširil s prvotnim težiščem na komunalni politiki. Predsednica Sonja Sturm še ni povsem zadovoljna s koriščenjem izobraževalnih seminarjev.

□ Adrian Kert

Naš tednik: Valovi so se pomirili, odkar ste v malce turbulentnih okoliščinah prevzeli predsedniško mesto. Bivši predsednik Waldhauser naj bi bil po inoficialnih trditvah primoran vzeti klobuk, ker je bil trn v peti nekaterih velikašev EL. Res ni deloval v smislu organizacije?

Sonja Sturm: Dejstvo je, da do zamenjave na predsedniškem mestu ni prišlo na zahrbtnen način in ne čez noč. Waldhauser ni hotel sodelovanja z deželno EL, kar pa je po mojem za uspeh PUAK pomembno, saj ne gre, da delujemo od občine do občine brez usklajevanja. Drugo je, da Waldhauser ni pokazal zadostnega angažmaja v tej funkciji, zato smo že dalj časa razmišljali o konsekvencah. O tem smo se pogovarjali tudi z Waldhauserjem.

Kako zgleda splošni prioritetni katalog PUAK?

Prva važna točka je izobraževanje občinskih odbornikov, kot drugo veliko važnost polagamo na delo z mladino, tretje je sodelovanje z Evropsko skupnostjo in seveda regionalni seminarji v zvezi s pospeševanjem slovenščine.

Na prvo mesto ste postavili izobraževanje mandatarjev EL. Ste z odzivom zadovoljni?

Zadnji seminar je bil januarja pod naslovom Strategija in taktika vpraševanja, odziv pa je bil slab. Vzrok je po mojem v tem, da je funkcija v občinski politiki za vsakega delo na prostovoljni ravni, vse ostalo je dodatek. Vendar, kdor občinsko delo jemlje resno in ga opravlja rad, ta se tudi poslužuje izobraževalnih možnosti, s pomočjo katerih lahko deluje bolj uspešno. PUAK nudi dobro pomoč. Kdor pa dela le iz neke napačno razumljene dolžnosti, torej prej prisiljeno, tega tudi ne zanima politično izobraževanje. Prisiliti nobenega ne moreš.

Sami niste aktivno vključeni v občinsko politiko. Vam s tem ne manjka potreben vpogled v delovanje potencialnih kandidatov kot pomoč za sestavljanje izobraževalnega programa?

V GOST NAŠEM TEDNIKU

Programa ne sestavljam sama, ampak v sodelovanju z drugimi odborniki. Mislim, da imamo zadosti dober vpogled v delovanje funkcionarjev EL, tako da vemo, kje je treba nastaviti.

Mnogi starejši občinski politiki EL so na slabem glasu. Očita se jim nekompetentnost na strokovnih področjih občinske politike (proračun, kanal, okolje) neznanje v pravilnem vzpostavljanju stikov z volilci in nenazadnje manjkajoči bonton v javnem nastopanju. Ali PUAK tu lahko pomaga?

Ni moja naloga, da presojam, kdo je zrel za občinsko politiko in kdo ne. To mora presoditi vsaka frakcija posebej. Seveda pa je vsak povabljen na specifične tečaje PUAK. Strokovna kompetenca bi deloma gotovo lahko bila boljša. Drugače pa mislim, da je delovanje EL nasploh dobro, saj je mnogo odvisno od infrastrukturne in personalne situacije v posameznih občinah. Zato ne gre brez nadaljnega ocenjevanja, kdo je dober in kdo slab.

Še nekaj o kompetenci: Nekaterim mandatarjem EL se rado očita, da so zaspali v 70-ih letih in v občinski hiši razen dvojezičnosti nimajo kaj povedati. Prva pomoč: PUAK?

Vsaka generacija ima svojo miselno sliko. Nobenemu ne zamerim, če misli v zastarelih miselnih vzorcih, vendar se je treba ločiti vsaj od teh, ki danes ne držijo več. Kar se tiče koriščenja ponudb PUAK, pa je tudi dosti mlajših kandidatov, ki se iz prevelike udobnosti ne udeležujejo koristnih in potrebnih seminarjev. Čeprav je potreba po večji strokovnosti velika, opažam veliko zadržanje glede izobraževanja. Ljudje imajo po eni strani strah se uvesti v tečaj, po drugi pa je marsikateri v napačnem prepričanju, da je o vsem dosti dobro poučen. To velja tako za starejše kakor za mlajše kandidate.

So si funkcionarji EL predobri za politično izobraževanje?

Deloma to gotovo drži.

Tudi retorika dela preglavice. Kakšen je bil pravzaprav obisk na zadnjem retoričnem tečaju PUAK?

Pretekli seminar je bil sicer prirejen posebno za mladino in udeležba je bila kar presenetljiva. Glede poteka in velike vneme navzočih dijakov in študentov sem prepričana, da so veliko pridobili. Potreba retoričnega izpopolnjevanja v slovenščini je postala vidna tudi na prvem seminarju, kjer pa je bila udeležba slaba. Za udeležence je tečaj bil velika pridobitev. Tisti, ki so ostali doma, niso mogli kaj pridobiti. PUAK bo tu nadaljevala.

Mlajši kandidati so frustrirani nad mogočenjem nekaterih iz starejše garde, ki se ne briga za vključevanje mlajših kandidatov. Gre osebno profiliranje na račun substance?

Dejstvo je, da mora novinec pokazati več vneme, da se etablira med starejšimi kolegi. V pozitivnem smislu si morajo priboriti svoje mesto. K temu vsekakor tudi spada, da se udeležujejo strokovnega izobraževanja, ki ga nudi npr. PUAK. Tako si lahko pridobijo potrebno temeljno znanje in vrhu tega znanje, ki ga mogoče starejši kolegi nimajo. Nedvomno pa morajo novinci pokazati več samoiniciative in ne čakati na posebna vabila k sodelovanju.

To bi bil lahko tudi nalog za PUAK z reklamnim zagonom: kompetentno v občinsko sobo. Kako poteka sodelovanje z deželno EL in občinskimi frakcijami glede izobraževanja oz. kako dela PUAK reklamo za ponudbo?

To se dogaja na več načinov, deloma prek medijev, deloma iščemo potencialne interese na regionalnih seminarjih, kjer se vzpostavi stik s kontaktnimi osebami. Te predlagajo nove kandidate, s katerimi nato stopimo v kontakt. Izkazalo se je, da je najboljši in najučinkovitejši način osebni pogovor. Želela bi si, da bi sodelovanje z deželno EL funkcioniralo, vsaj tako dobro, kakor z občinskimi zastopniki. PUAK bi npr. lahko pomagala pri pripravah volilnega boja EL, ne pri plakatiranju, ampak s posredovanjem know-howa za volilni boj, za nastopanje pred volilci in v medijih.

PUAK je aktivna tudi na evropski ravni. S katerimi cilji?

PUAK zelo dobro sodeluje z EBLUL (Evropski biro za manj rabljene jezike, op. a.) in z manjšinskim oddelkom v Evropski zvezi. V tem sklopu omogočamo študijska potovanja z obiskom drugih narodnih manjšin, pomagamo društvom pri prošnjah za financiranje raznih projektov iz skladov EZ, skratka izkoriščamo možnosti, ki jih nudi EZ narodnim manjšinam.

Hvala za pogovor.

PISMO BRALCA

Pripombe k članku v „nt“ o deželni in občinski razstavi v Borovljah

V številki „nt“ 20 ste pisali o deželni in občinski razstavi, ki bosta naslednje leto v Borovljah. Vaše poročilo je površno, netočno in deloma napačno.

Resnici na ljubo je treba povedati, da so od lanskega poletja naprej pogovori s prof. Hödlom, ki je odgovoren za vsebinsko plat deželne razstave, in z mag. Puckerjem, odgovornim za deželno razstavo s strani koroške deželne vlade, konstruktivni. To tako glede večjezične (tudi slovenske) prezentacije razstave kot tudi glede spremljevalnih kulturnih programov. Pri teh pogovorih niso sodelovali, kot pišete, samo SPD „Borovlje“ in KKZ, ampak tudi Slovenska prosvetna zveza in Slovenski znanstveni inštitut. Vse te ustanove pa so skupno z inštitutom „Urban Jarnik“ izdelale pismen predlog za občinsko razstavo, ki naj bi bila ob 750-letnici mesta Borovlje časovno vzporedno z deželno razstavo. Čeprav občina Borovlje zaenkrat ne kaže posebne vneme za seriozno pripravljeno občinsko razstavo z argumentom, da primanjkuje denarja, se pogovori še nadaljujejo in bo tudi od nas vseh odvisno, kaj in v kakšnem okviru bomo izkoristili tudi minimalne možnosti, ki nam jih bo nudilo eventualno sodelovanje pri občinski razstavi. Zaenkrat, leto dni pred realizacijo razstave, ni razloga za tarnanje, da „o vključitvi slovenske narodne skupnosti v okvir te obletnice (750-letnice, op. J. M.)... še ni bilo možno ničesar doseči“.

Povsem izmišljena in napačna v „nt“ pa je informacija, da bo Slovenska prosvetna zveza k & k v Šentjanžu vključila kot razstavni prostor, „ker v borovljskem gradu in v Kestagu menda ni prostora za slovensko razstavo“. Resnica je sledeča: prostori borovljskega gradu so namenjeni izključno deželni razstavi, Kestag pa nima primernih prostorov. SPZ tudi nikoli ni zaprosila za uporabo teh prostorov. Zakaj pa? Vendar pa SPZ razmišlja o spremljevalni razstavi, ki bi jo organizirala in pripravila skupno z občino Bistrica v Rožu na njenem občinskem območju. Ne, ker SPZ v borovljskem gradu in v Kestagu ni dobila prostorov, ampak ker občina Bistrica v Rožu koristi pametno priložnost, da na svojem območju omogoči razstave in kulturne programe, ki bodo vsebinsko dopolnjevali koroško deželno razstavo. No, logično, da se bo SPZ v k & k v Šentjanžu vključila v ta program!

dr. Janko Malle, tajnik SPZ

Opomba ured:

V našem poročilu nismo zanimali sodelovanja SPZ. Dejstvo pa je, da je sta KKZ, narodopisni inštitut Urban Jarnik in SPD Borovlje pričeli z iniciativo in se začeli pogajati z organizatorji deželne razstave. SPZ so nato v teku razprave povabili k sodelovanju. Kar pa se tiče razstavljajalnih prostorov za deželno razstavo v Borovljah pa slejkoprej ostane dejstvo, da v teh zaenkrat ni prostora za slovensko razstavo - kakor smo tudi v NT poročali. Zato smo tudi navedli razmišljanja oz. načrte za razstavo v K & K centru v Št. Janžu, ki je, kakor pišete, mišljena kot spremljevalna razstava.

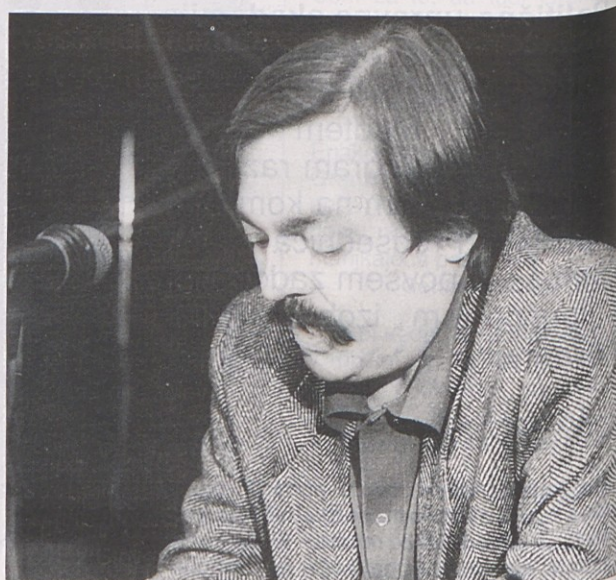
Politiki in pisatelji: Pravičn za Sarajevo – kje si . . . ?

Geslo večera v dunajski hiši literature sicer ni bilo novo: „Pravičnost za Sarajevo“ je zvalo obilo publike – med njimi precej zastopnikov javnih občil, kljub temu pa je usoda tega mesta kakor môra ovirala pri iskanju vzrokov za največjo katastrofo v povojni Evropi in zameglila morebitne vizije za prihodnost tega mesta.

Znani in priznani zastopniki s področja literature in politike so se trudili za rešitev uganke: Drago Jančar, eden najbolj profiliranih sodobnih slovenskih pisateljev, Alois Mock, bivši zunanji minister kot „politični kronist“, Miljenko Jergovič iz Sarajeva, „novi“ bosanski Andrić – kot ga predstavlja italijanski publicist Claudio Magris – in Karel Smolle, prvi diplomat samostojne Slovenije, tokrat kot izkušeni moderator večera, ki je tudi sam tehtno posegel v potek tega zanimivega večera.

Po uvodnih pozdravnih besedah zastopnika Mohorjeve založbe H. Klauhsa se je oglašil Drago Jančar z opisom ozadja svojega „Kratkega poročila o dolgo obleganem mestu – Pravičnost za Sarajevo“ (nemški prevod je oskrbel celovški slavist Klaus Detlev Olof). Leta 1994 je skupina slovenskih avtorjev bila na povabilo bosanskih kolegov nekaj dni v bosanski metropoli. Kruta vsakdanost in bridko trpljenje prebivalcev Sarajeva je privedlo do tega, da je Jančar spisal ta dnevnik o Sarajevu. Čeravno samo v skopih črticah mu je uspel tankočuten pregled nepopisljive tragike, in to kljub temu z veliko porcijo ironije in s posluhom za črno komiko. „Ko je z nastopom demokracije . . . strelalo fundamente njihovega patriarhalnega vladanja, jih je zagrabil panični strah za oblast in privilegije, v omedlenosti so prišli za zadnje sredstvo: nasilje.“ Začarani krog: v začetku tega stoletja – strelji, na koncu – strelji; Sarajevo, tvoja prihodnost . . . ? Tudi pesnik umolkne . . .

Dejstvo, da se Handke v svojem aktualnem prispevku „Pravičnost za Srbijo“ sam ni držal svojega nasveta („kdor ni bil tam, ta naj

Pisatelj Drago Jančar je napisal pretresljivo knjigo o Sarajevski tragediji.

drži svoj gobec“), je Jančarja opogumilo na „Pravičnost za Sarajevo“. Tako naj bi to besedilo imelo – v nemškem prevodu – dvojno vlogo: je poročilo o vojni in replika Handkeju.

Drugi avtor tega večera, Miljenko Jergovič, je prav tako predstavil dogajanje in

vzdušje v „zaprtem“ mestu Sarajevo. Podobno kakor Jančar opisuje v nad dvadesetih krajših pripovedih danjih sarkastično in s čustvom za „humor noir“ vsakdanost nepreračunljive vojne. Tu ni govora o junakih.

Nadaljevanje na strani 15

Ljubezen do naroda pihlo njegovo življenjsko vodilo!

Zablatnikov dan v Bilčovsu, strokovno srečanje slovenskih etnologov, bo stalnica v kulturnem dogajanju na Koroškem.

Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik namerava nadaljevati prav prizadevanja pokojnega dr. Pavleta Zablatnika za ohranitev ljudske kulture koroških Slovencev. Poleg mnogo drugih dejavnosti povabi enkrat na leto, okrog letnice smrti dr. Zablatnika, slovenske etnologe strokovnjake v Bilčovsu, da bi razpravljali o svojem delu. Letos se je udeležilo lepo število znanih etnologov, domačih in predvsem iz Slovenije, med dru-

gimi dr. Tone Cevc, direktor Raziskovalnega centra pri SAZU v Ljubljani, dr. Inja Smerdelj, direktor Narodnega muzeja, prof. Peter Finster, prof. A. Feinig, prof. Herta Maurer-Lausegger, Jože Kopeinig, pa tudi drugi. Majhna razstava nekaterih rokopisov in publikacij je dopolnila poročilo o slovenskem narodopiscu. Velika želja vseh bi bila izdaja njegove disertacije, ki je obsežna in temeljita študija o ljudski kulturi koroških Slovencev. Tako bi

Sredi junija bo v Sloveniji izšla knjiga, ki bo zagotovo pretresla politično prizorišče mlade države na sončni strani Alp. Eden najboljših slovenskih novinarjev in komentatorjev, nekdanji namestnik glavnega urednika in direktorja Dela ter ustanovitelj političnega tednika mag. Danilo Slivnik je v knjigi z naslovom Kučanov klan razkril zakulisje političnega in ekonomskega dogajanja zadnjih let v Sloveniji. Gre pravzaprav za pravi politični triler, ki na podlagi številnih pogovorov, ki jih je avtor imel z bolj ali manj pomembnimi tvorcami samostojne Slovenije, in dokumentov med drugim tudi odgovarja na vprašanja, kdo je usmerjal usodne dogodke novejši slovenske zgodovine, kdo nadzoruje lastninjenje družbenega premoženja in kdo bo s kasnejšo privatizacijo obogatel, kaj so leta 1991 počeli Spomenka Hribar, dr. Dimitrij Rupel, dr. France Bučar in nekateri drugi voditelji Demosa ter kdo je ustvaril in usmerjal predsedniška SKD Lojzeta Peterleta.

KUČANOV KLAN

Že naslov knjige, ki je napisana kot odlična kriminalka, ponuja odgovor, kdo je vlekel niti politične in ekonomske tranzicije ter kdo naj bi Sloveniji vladal v prihodnje, če bo nekdanjim partijskim silam uspelo izpeljati načrt „preobrazbe“. Zato se v njej skriva tudi odgovor, kdo sploh so ljudje Kučanovega klana in kako bogati so. Danilo Slivnik, ki se od drugih tovrstnih avtorjev loči po tem, da piše na podlagi dejstev in podrobnih preiskav ozadja dogodkov, se je lotil tudi slovenske inteligence, ki v vseh teh letih ni zmogla niti ene obsodbe afer ali divjih privatizacij, opisuje dogajanje v zakulisju medijskega prostora in s kritiko ne prizanaša nikomur, analizira dve veliki časovni in prostorski prelomnici (spremembo družbenega sistema in osamosvojitve), na podlagi nekaterih novih dognanj in arhivskega gradiva se zno-

va loteva oseb in političnih strank, ki so bile pomladi leta 1991 proti ločitvi Slovenije od Jugoslavije in se na nekaterih delih dotika tudi nezakonitega odliva denarja slovenskih davkoplačevalcev v tujino, kjer so pomembno vlogo odigrali tudi nekateri zamejci.

Gre za knjigo, ki bo uspešnica (tako kot njegova knjiga Sto osamosvojitvenih dni, ki je pred petimi leti bila bestseller), javnost in politično prizorišče pa razburja, še preden je sploh izšla. Danilu Slivniku že grozijo, v predprodaji pa bo knjiga, ki bo imela 352 strani (od tega 32 strani barvnih in črno-belih fotografij), najbrž kmalu pošla. J. B.

Tisti bralci Našega tednika, ki bi knjigo želeli imeti na svojih knjižnih policah, lahko pokličejo v Ljubljano na telefonsko številko 061/132-92-19 ali pa pišejo na naslov: Promag. d. o. o., Tivoljska 50, p. p. 3540, 1001 Ljubljana. V prednaročilu (tisti, ki bodo plačali naročilo knjige do 14. junija) bo knjiga stala 350,- šilingov (skupaj s poštnino), po izidu pa 400,- šilingov.

PODKRAJ/LIBUČE:

Kruta usoda na Kanaufovem domu

Da ima življenje vsakega posameznika tudi žalostne strani, ni novo. S tem nikomur ni prizanešeno; vsakdo ima nositi svoj punkelj, ki ni napolnjen samo z dobrotami.

Skratka, to je normalno.

Usoda, s katero se srečavajo Kanaufovi otroci iz Podkrajja in Libučah, pa je vse drugo kot normalna. Njena krutost je nedojemljiva.

Kanaufovi otroci Anzej, Reinhold, Gizela, Peter, Karel in Štefeč so v rani mladosti zgubili očeta in mater. Oče Tone se je s traktorjem smrtno ponesrečil, leto navrh pa se je morala za vedno posloviti od svojih otrok mati Terezija. Otroci so morali zase sami skrbeti, pri tem so si eden drugemu složno pomagali in so dorasli v nadvse pridne in poštene domačine. Poleg tega so se Anzej, Reinhold in Peter izkazali kot zvesti pripadniki MoPZ „Kralj Matjaž“.

Vendar: Ni bilo jim usojeno, da bi dolgo uživali sadove skupne povezanosti in razumevanja. Pred nekaj leti nas je hudo prizadela vest o tragičnem slovesu sina Petra. Pretekli teden pa mu je sledil brat Karlej, star komaj 27 let.

Neusmiljena bolezen ga je iztrgala iz kroga njegovih najdražjih. Po poklicu je bil kuhar, po Petrovi smrti pa je vodil tudi domačo kmetijo. Sedaj se je v Kanaufov dom vselila le še neizmerna žalost.

Pogrebna svečanost je bila v četrtek, 23. maja, v Spodnjih Libučah. Vodil jo je pliberški mestni župnik mag. Ivan Olip, v slovo pa so zapeli Matjaževci.

Dragi Reinhold, Anzej, Štefeč, draga Gizela – težko je najti ob tako kruti usodi ustrezne besede! Življenje gre sicer naprej, še bolj pa naj vam bo v tolažbo upanje na posmrtno, večno življenje.

Brata Karleja bomo ohranili v lepem spominu.

– Kuj –

MALA VAS:

Jogrovi materi v slovo

Na Križovo oz. vnebohod smo Terezijo Čebul, pd. Jogrovo mater, pospremili na globaško pokopališče k njenemu zadnjemu zemeljskemu počitku. Umrla je v visoki starosti – v 90. življenjskem letu.

Rajna je izhajala iz Vogrč, kjer je med drgim delovala v cerkvenem zboru in na prosvetnem polju. V Vogrčah je tudi služila na Konečnikovem posestvu. Od tam se je poročila v Globasnico. Z možem Mirkom sta pridno oskrbovala kmetijo pri Jogru, kot zvesta pripadnika slovenski narodni skupnosti in Cerkvi pa sta tudi vestno sledila domačemu verskemu in kulturnemu življenju.

Zadnja življenjska leta je preživela pri Jožapu v Mali vasi, kjer so zanjo zgledno skrbeli in ji bili še posebej v pomoč, ko je postajala žrtev neozdravljivih boleznih. Na svojem zadnjem domu se je 14. maja tudi za vedno poslovila od zemeljskega življenja.

Mašo zadušnico in pogrebno svečanost je vodil domači župnik dekan Peter Sticker, ob asistenci sobratov Ignaca Davida in Šimeja Wutteja. S pesmijo so se od Jogrove matere poslovili cerkveni pevci (vodi Nadica Srienec) in MoPZ „Franc Leder-Lesičjak“ (Janez Petjak).

Draga Jogrova mati, lepo uživajte večno veselje!

– Kuj –

Alojz Angerer

Janez Petjak, ustanovitelj in dolgoletni vodja MePZ Peca, v kratkem pogovoru z Našim tednikom.

Kako je pred 40 leti prišlo do ustanovitve MePZ Peca?

Janez Petjak: MePZ Peca je pravzaprav izhajal iz globaškega cerkvenega zbora, katerega sem takrat vodil in ki se je zaradi nekaterih nejasnosti s Cerkvijo razšel. Tako sem kratko malo ustanovil društveni zbor, pri katerem je sodeloval tudi lep del cerkvenih pevcev.

Kateroga dogodka z MePZ Peca se takoj spomnite?

Naših gostovanj na Hrvaškem in v Srbiji. Spominjam se jih že zaradi tega, ker smo se tja peljali z letalom in to je bilo takrat nekaj posebnega. Dobro v spominu mi je tudi gostovanje v Ptujju v Sloveniji – mislim da je bilo leta 1975 –, ker smo navezali prijateljske stike.

Zakaj ste pred sedmi leti dali zbor v mlajše roke?

V zboru je bila takrat majhna kriza, poleg tega sem bil zelo obremenjen.

Koliko in katere zборе še danes vodite?

Vse skupaj štiri: Zbor društva upokojencev Pliberk, MoPZ Franc Leder Lesičjak, cerkvena zbor v Štebnu pri Globasnici in v Št. Lipšu.

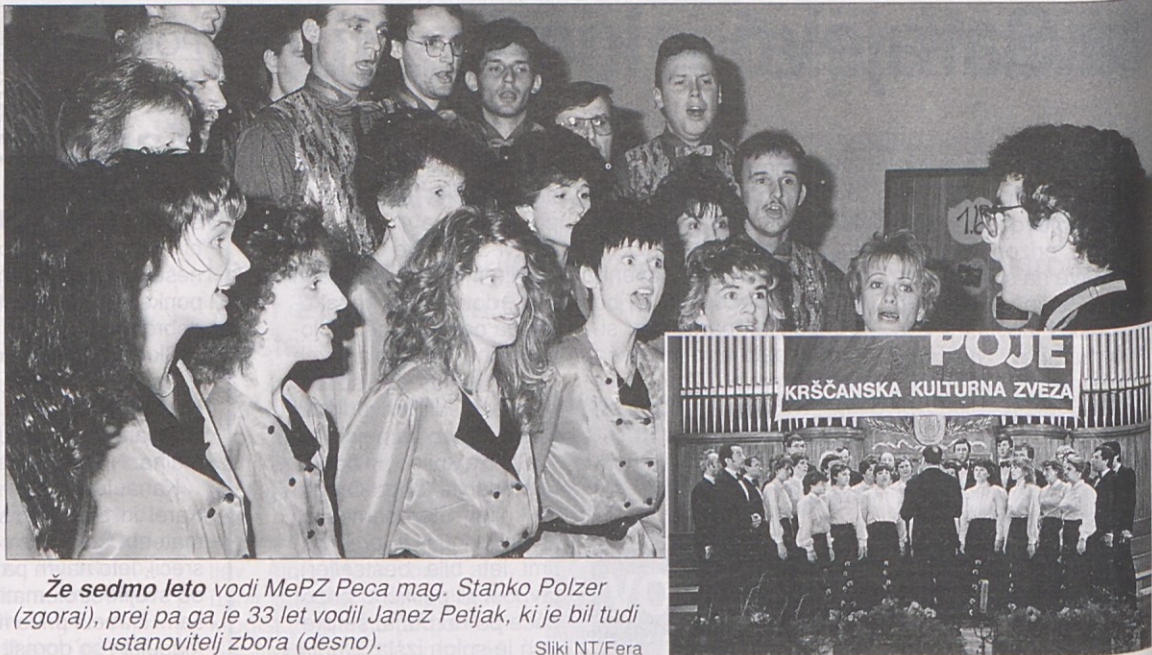
Ste organist, pevo-vodja in skladatelj. Koliko pesmi pa ste sploh zložili?

Približno 140, večinoma na besedila Franca Lederja Lesičjaka in Milke Hartmanove.

Ali bi vas MePZ Peca zopet mikal?

Ne, ker mi primanjkuje časa. Poleg tega sem mnenja, da je to naloga za mlajšega. Sam sem star že 66 let in tolikih obveznosti ne zmorem več.

Hvala za pogovor!

Že sedmo leto vodi MePZ Peca mag. Stanko Polzer (zgoraj), prej pa ga je 33 let vodil Janez Petjak, ki je bil tudi ustanovitelj zbora (desno).

Sliki NT/Fera

40-letnica MePZ Peca SKD Globasnice

MePZ Peca ali zbor priznane slovenske družbe v Globasnici

V soboto, 1. junija, bo Mešani pevski zbor Peca v avli ljudske šole v Globasnici v obliki slavnostnega koncerta obhajal 40-letnico.

Mnogo let po vojni in tudi po njej je bila v ospredju Slovenskega kulturnega društva v Globasnici odrska dejavnost, saj je bil takrat bistven namen društvenega delovanja učenje slovenskega jezika. Šele pozneje, v 50. letih, so bile v društvu upoštevane tudi druge vrednote, kakor na primer petje. Tako so leta 1956 ustanovili mešani pevski zbor z imenom „Peca“, katerega ustanovitelj, oče in dolgoletni pevovodja je bil znani domačin, organist in skladatelj Janez Petjak. Petjaka posebej predstavljati ni potrebno, saj ga dobro pozna in spoštuje vsak kulturnik. Njegovo zborovodsko prizadevanje in nesebično delo pa nista bila pomembna le za zbor sam, ampak tudi nasplošno za ohranitev slovenskega jezika v tem kraju. Nedvomno sodi v vrh tistih globaških stebrov, ki so s svojim prizadevanjem bistveno doprinesli k pozitivnemu kulturnemu in narodnopolitičnemu razvoju v Globasnici.

Po 33 letih neprekinjenega dela z zborom je Petjak leta 1989 predal zbor v mlajše roke – magistru muzikologije Stanku Polzerju. Odtlej se zbor ni le pomladil, ampak je prevzel tudi novo vlogo. Prej je zbor opravljal predvsem narodnopolitično vlogo, med tem pa se je sožitje v občini precej izboljšalo:

zbor sedaj nastopa kot del priznane slovenske družbe v Globasnici. Zato si je zbor zdaj lahko privoščil tudi druga načela, na primer pridobivanje kakovosti. Da je to Globašanom odlično uspelo, so med drugim dokazali na raznih nastopih, npr. na gostovanjih po Ameriki in Kanadi ('93) ter Angliji ('95), ki sodijo med viške v zgodovini zbora. Globašanov na turneji niso navdušili le ljudje in njihova kultura, ampak tudi razne zanimivosti. Predsednik SKD Globasnica Bernard Sadovnik: „Danes so se okoliščine toliko spremenile, da se uradna Avstrija po svetu reprezentira na primer s slovenskimi zbori. To smo spoznali tako v Ameriki kakor tudi v Angliji, ko so avstrijski ambasadorji ob naših nastopih tam poudarjali avstrijsko kulturno raznolikost. S tem so mednarodni javnosti dokazali, da Avstrija ni tako na desnem robu, kakor jo nekateri želijo videti. Zdi se mi, da se moramo te pomembnosti in vloge vsi bolj zavedati, ne le posamezni pevci, ampak tudi osrednji kulturni organizaciji!“

Se dva posebna viška v bližnji preteklosti je potrebno omeniti: sodelovanje pri kantati „Carmina Burana“ (maja 1994) in letošnji pasijon. Carmina Burana je bila za MePZ Peca z dveh vidikov pridob-

bitna: po eni strani načrtna priprava na koncert in s tem pridobivanje kakovosti, po drugi strani pa se je pri pripravah na koncert zopet vnelo sodelovanje s SPD Danica, kar se sedaj vzorno nadaljuje. Drugi omenjeni višek, petje pasijona, pa je bil posebej pomemben s popolnoma druga vidika: Globašanom je namreč uspelo vključiti v ta projekt vse občinske prosvetne in cerkvene zборе.

Obhajanje jubileja je gotovo najprimernejši čas za pogled nazaj, toda tudi prihodnost ne bo prikratašana. Predsednik SKD Globasnica Bernard Sadovnik: „Načrtov za prihodnost je mnogo, med drugim turneja (prihodnje leto vigredi) po severni Evropi, toda veliko pomembnejše so razne druge zadeve, ki jih bo potrebno čimprej rešiti. Tako še ne vemo, kdo bo naprej vodil zbor, kajti Polzer je takrat prevzel zbor za leto dni, zdaj pa ga vodi že sedmo leto. Sedaj iščemo domačo rešitev. Nagovoriti želimo tudi nove pevce. Naša najpomembnejša naloga pa je, da v zboru tudi prihodnosti obdržimo in ohranjamo prijateljstvo, kajti obstoj ni odvisen od posebnih turnej in koncertov, ampak predvsem od dobrega ozračja in prijateljstva med pevci!“

ČESTITAMO

Osební praznik je obhajal **Alojz Kraxner** iz Hattendorfa pri Wolfsbergu. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje!

V Bistrici pri Št. Jakobu je slavila 85. rojstni dan **Ursula Sticker**. Slavljenci ob tem visokem osebnem jubileju prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo hčerke z družinami.

Pred nedavnim je obhajala 22. pomlad **Janja Ogris** iz Drabunaž. Vse najboljše, predvsem osebne sreče in zadovoljstva!

Društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebne praznike **Stanku Vrečarju** iz Stranj in **Rozi Kajžnik** iz Št. Petra. Vsi ostali člani društva upokojencev Št. Jakob čestitajo in kličejo na mnoga zdrava in milosti polna leta! Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

V Ločah ob Baškem jezero je te dni obhajala rojstni dan **Hanca Urschitz**. Slavljenci iskreno čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova, predvsem zdravja in zadovoljstva! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi domači.

Pretekli ponedeljek je srečal Abrahama **Thomas Scheinig**. Slavljencu ob tem lepem jubileju iskreno čestitamo ter kličemo na mnoga leta!

50-letnico skupnega življenja sta na binkoštni ponedeljek slavila **Maria** in **Ludvik Perdacher** iz Rožeka. Obema ob tem visokem skupnem prazniku prisrčno čestitamo in želimo vse najboljše! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi sorodniki, katerih želja je, da bi slavljenca doživljala še mnogo lepih skupnih let.

20 let skupnega življenja pa obhajata **Ani** in **Adi Udermann** iz Borovelj. Tudi njima veljajo naše prisrčne čestitke in najboljše želje. Na mnoga srečna skupna leta!

V Ločah ob Baškem jezero je pred nedavnim obhajal rojstni dan **Tonček Urschitz**. Čestitamo ter želimo vse lepo in dobro tudi v prihodnje! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo hčerke z družinami ter vnuki z Dunaja, iz Celovca in Št. Petra.

Mira Pehani iz Celovca slavi 80. rojstni dan. Slavljenci ob tem visokem osebnem jubileju iskreno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja in osebnega zadovoljstva!

Na binkoštni ponedeljek je obhajala rojstni dan **Hudopiskova Anči** iz Hodiš. Domači iz Lepene ji želijo vse lepo in dobro, predvsem sreče in zdravja. Čestitkam se pridružuje

ČESTITKE TEDNA

Prisrčne čestitke Oberovemu Stanku

Po naravi ni posebno zgovoren, a zato toliko bolj prijazen in gostoljuben. Tudi v tem oziru je ostal zvesti tradiciji Oberove hiše v Podkrajju pri Libučah. Njegovi starši so bili znani po neizmereni gostoljubnosti. Sin Stanko kot naslednik na Oberovem kmečkem posestvu dokazuje, da so mu od matere in očeta podedovane vrednote svete in dragocene.

Te dni je **Stanko Grilc** obhajal svoj 60. življenjski jubilej. Želimo obilo zdravja, osebnega zadovoljstva in prijetnega razvedrila v družbi njegove družine, bližnjih in daljnih sorodnikov ter znancev in prijateljev.

Na mnoga leta!

-Kuj-

Lep poklicni in osebni uspeh za podpredsednika NSKS mag. **Vladimirja Smrtnika**: ker je voditeljica biroja za narodne skupnosti dr. Marija Novak-Trampusch na porodniškem dopustu, jo je treba nadomeščati na njenem službenem mestu. Od devetih kandidatov in kandidatov je bil za to nalogo izbran mag. Vladimir Smrtnik – in sicer na osnovi ob-

jektivizacijskega projekta. Pri tem je zasedel prvo mesto, za njim pa se je uvrstil dr. Mirko Messner. Svojo novo službo bo nastopil prihodnji ponedeljek, 3. junija.

Mag. Vladimirju Smrtniku k imenovanju prisrčno čestitamo in želimo kot vodji biroja za narodne skupnosti obilo uspeha v korist slovenske narodne skupnosti.

Krst v Vogrčah

Veroniki in **Francu Rumič** iz Vogrč se je 19. aprila rodil tretji otrok, sinček, ki sta mu dala ime **Niko Florijan**. Na binkoštni ponedeljek ga je v farni cerkvi sv. Florijana v Vogrčah krstil domači provizor Florijan Zergoi.

Botra sta bila Rožica in Hanzí Roblek iz Sel. Mlademu kristjanku Niku Florijanku želimo obilo Božjega blagoslova in s tem srečno življenjsko pot. Srečnima staršema ter sestrama novorojenega iskreno čestitamo. Čestitkam vse domačih, sorodnikov in znancev od blizu in daleč se pridružuje uredništvo NT.

je uredništvo Našega tednika, ki kliče slavljenki na mnoga zdrava in srečna leta!

V Selah obhajajo osebne praznike **Nuži Dovjak**, po domače Žnidarjev, **Angela Roblek**, po domače Pušelčeva, in **Angela Mak**, ki je trenutno v bolnišnici. Vsem trem veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje. Angeli Mak pa želimo čimprejšnje okrevanje.

V Lepeni nad Železno Kaplo je obhajal 20. pomlad **Kristijan Ošina**. Prisrčnim čestitkam in najboljšim željam vseh domačih se pridružuje uredništvo NT.

V Logu ob Vrbskem jezero bo obhajala v sredo, 5. junija 1996, 75-letnico **Marija Kaki**. Zvesti bralki uredništvo NT iskreno čestita za ta lepi življenjski jubilej in želi vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi EL Vrba. Še na mnoga leta!

Na solnograški univerzi je končala študij prava **Jasna Zwitter-Tehovnik** iz Celovca. Sponzija bo 20. junija. Mladi magistri iz srca čestitamo in želimo obilo uspeha na nadaljnji poti.

Društvo upokojencev Pliberk čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Vidi Koncilija** iz Vogrč, **Antoniji Pernjak** iz Brega pri Žvabeku, **Wilhelmu Kraigerju** z Metlove, **Petru Močniku** iz Šmihela in **Amaliji Vauti** iz Repelj. Vsi ostali člani društva upokojencev Plibek slavljenecem prisrčno čestitajo in kličejo na mnoga zdrava in milosti polna leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Rozalija Wernig iz Kočuhe pri Šmarjeti bo prihodnji ponedeljek, 3. junija, slavila jubilejni rojstni dan. Slavljenci ob tem lepem življenjskem prazniku iskreno čestitamo in želimo vse najboljše! Čestitkam Našega tednika se pridružujejo vsi znanci, EL Šmarjeta, NSKS in EL, ki kličejo slavljenki na mnoga leta!

Našemu sodelavcu **Jožetu Biščaku** in njegovi ženi **Marijetki** se je pred nedavnim rodil sin, ki ga bosta krstila na ime **Jože**. Srečnima staršema prisrčno čestitamo, mlademu zemljanu pa želimo obilo sreče in veselja na njegovi življenjski poti!

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 31. maj
Kulturna obzorja.

SOBOTA, 1. junij
18.00–19.00
Od pesmi do pesmi –
od srca do srca.

NEDELJA, 2. junij
6.00–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten
Morgen, Kärnten.
Duhovna misel.
18.00–18.30 6 x 6
Domače uspešnice.

PONED., 3. junij
Kratek stik.

TOREK, 4. junij
Partnerski magacin.

SREDA, 5. junij
Domača glasbena
mavrica.
21.04–22.00
Srednjeevropski obzor-
nik.

ČETRTEK, 6. junij
6.00–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten
Morgen, Kärnten.
Duhovna misel.
18.00–18.30
Praznična (P. Zunder).

PETEK, 7. junij
Kulturna obzorja.

DOBER DAN,

KOROŠKA
ORF2

**NEDELJA,
2. junij '96, 13.30**

**PONEDELJEK, 3. junij 1996
TV SLOVENIJA 1, ob 16.20**

Med drugim z naslednjimi prispevki:

- „Narod naš zaklade hrani...“ – Zaključna prireditev višje šole za gospodarske poklice v Št. Petru.
- Dvojezični napisi na Koroškem – ali kako se ponekod „izogibajo“ zakonu.
- Varstvo ABCČ že 5 let skrbi za šolarje javne dvojezične ljudske šole v Celovcu.
- Deželna razstava v Borovljah: ponudbe za robov.
- Zaščitno območje: travniki so pisana paša za oči.
- Pomlad takrat je, ko bi radi dali drugim kar je v nas. Spomini ob 50-letnici poroke.

Petek, 31. maj

CELOVEC

Svetlana Makarovič: „Show strahov“ – strahosmešni kabaret za otroke in mladino
Gostuje: Mestno gledališče ljubljansko
Kraj: V mestnem gledališču v Celovcu
Čas: ob 11.30

LOČILO

Igra „Obiski“ – tri enodejanke (Felix Mitterer) „Odstavitelj“, „Zločinka“, „Pšenica na avtocesti“
Kraj: Posojilnica Ločilo (1. nadstropje)
Čas: ob 20. uri
Gostujejo člani igralske skupine SPD „Radiše“
Prireditelj: SPD Dobrač

ŠT. PETER PRI ŠT. JAKOBU

Učenke in učenci Višje šole za gospodarske poklice v Št. Petru vabijo na **Sklepno prireditev** – „Sem to res jaz?“ – **Odgovore iščemo z plesom, besedo, pesmijo, obleko...**
Čas: ob 20.00 uri
Prireditev bo v šolski dvorani. Po programu sledi družabnost.

SELE

Javni nastop učencev **Glasbene šole oddelka Sele**
Kraj: farni dom v Selah
Čas: ob 19.30

Sobota, 1. junij

GLOBASNICA

Slavnostni koncert ob 40-letnici MePZ „Peca“
Kraj: v avli ljudske šole
Čas: ob 20.00 uri
Nastopajo: Mešani pevski zbor „Ruda-Sever Gorišnica“, Otroški zbor „Živ-žav“, Gemischer Chor Globasnitz, Mešani pevski zbor „Danica“, Moški pevski zbor „Franc Leder-Lesičjak“ in Mešani pevski zbor „Peca“.
Literarni prispevki: Jernej Kuntner
Prireditelj: Slovensko kulturno društvo Globasnica

ŠT. JANŽ

Koncert K&K String Quartet
Čas: ob 20.00 uri
Kraj: K&K center v Št. Janžu
Prireditelj: K&K in SPZ

ŽELEZNA KAPLA

24. srečanje štirih pevskih zborov
Čas: ob 20.00 uri
Kraj: v farni dvorani
Sodelujejo: MePZ „Svoboda“ iz Stražišča (SLO), MePZ „KUD Brežice“ (SLO), MPZ „Vasilij Mirk“ iz Prosek-Kontovela (I), MePZ SPD „Zarja“ iz Železne Kaple
Prireditelj: SPD Zarja

ŠT. JAKOB

Dihanje, raztezanje in sproščanje s poudarkom

na hrbtnico – dnevni seminar s praktičnimi vajami (v nemščini)
Vodi: dr. Valentin Wulz
Kraj: v Regionalnem centru
Prispevek za seminar: 200,-

KAZAZE

Benefični koncert za nabavo novih orgel
Čas: ob 20 uri
Kraj: pri ILGU v Kazazah
Nastopajo: MoPZ „Kralj Matjaž“, Libuče, družina Stern, A capella Dobrla vas, cerkveni zbor Kazaze, instrumentalna otroška skupina Kazaze
Prireditelj: Fara Kazaze

ŠKOFIČE

Mladinska gledališka predstava „Smoke on the water“ – **pop drama**
Čas: ob 19.30
Kraj: v društvenih prostorih nad Posojilnico v Škofičah
Ponovitev bo v nedeljo, 2. 6., ob istem času v istem kraju
Nastopaj: Mladinska gledališka skupina iz Škofič
Prireditelj: SPD Edinost v Škofičah

SVEČE

Predavanje z diapozitivi: **S kolesom skozi ZDA**
Kraj: gostilna „Adam“
Čas: ob 20. uri
Prireditelj: Kletterrunde Gemen & Projekt Beton

Nedelja, 2. junij

BOŽJI GROB-HUMC

Koncert „Ta drumca je zvomlana“
Čas: ob 15.30 uri
Kraj: pri ljudski šoli Božji grob (Humc). Ob slabem vremenu bo prireditev v cerkvi pri Božjem grobu (Humcu)
Prireditelj: MePZ Podjuna

BEGUNJE

Otvoritev razstave „Računalniške slike“ variacije arhitekturnega slikarstva
Kraj: Galerija Avsenik v Begunjah na Gorenjskem
Čas: petek, 31. maja, ob 18.00
Otvoritvena glasba: Slavko Avsenik ml.

TRŽIČ

Razstava: „Rokopisi Valentina Omana“
Kraj: paviljon NOB Tržič
Čas: od 10. junija naprej vsak dan med 17. in 19. uro, v sobotah in nedeljah pa tudi med 9. in 12. uro.
Prireditelj: Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič

ŠT. JANŽ

„Asservante – Ausschwitz, Buchenwald, Yad Vashem“
Kraj: k & k center Št. Janž
Razstava bo odprta do 13. julija

Pliberk, Mladinski zbor „Podjuna“, Otroški pevski zbor „Mlada Podjuna“

ŠT. JAKOB

Koroški zbori pojejo v Št. Jakobu
Čas: ob 20. uri
Kraj: v kulturni dvorani
Nastopajo: Quintett Thörl Maglern, Oktet Suha, Mešani kvartet Bast, družina Andrejčič
Povezava: Danica Urschitz in Adi Weisch
Prireditelj: Tržna občina Št. Jakob

Torek, 4. junij

CELOVEC

Premiera „Stol“ (dramski kolaž)
Kraj: v Mladinskem domu
Čas: ob 20.30
Nastopajo: dijakinja in dijak Mladinskega doma
Besedilo in režija: Marijan Hinteregger
Prireditelja: Mladinski dom in SPZ

Sreda, 5. junij

BOROVlje

Javni nastop učencev **Glasbene šole iz oddelka Borovlje**
Kraj: pri Cingelcu
Čas: ob 19. uri

GLOBASNICA

Javni nastop učencev **Glasbene šole iz oddelkov Šmihel in Globasnica**
Kraj: v ljudski šoli v Globasnici
Čas: ob 19. uri

ZILJSKA BISTRICA

Koncert s Suškim oktetom
Kraj: v kulturni dvorani
Čas: ob 20. uri
Prireditelj: SPD Zila

RAZSTAVE

CELOVEC

Razstava Paola Pascuttija (slike) in Damjana Balbija (fotografije)
Kraj: Pri Joklnu
Prireditelj: Kulturno društvo Pri Joklnu

TINJE

Razstava Frica Močnika
Kraj: v Kat. domu prosvete v Tinjah
Razstava bo odprta do 12. junija.

CELOVEC

Razstava Gustava Januša – **nova dela**
Kraj: Galerie Judith Walker (Goldener Brunnen), Lidmanskyygasse 8, Celovec
Odprta od 8. maja do 8. junija: dopoldan četrtek, petek in sobota od 10. do 12.30; popoldan: torek, sredo, četrtek, petek od 15.30 do 18.30 in vsak čas po dogovoru.

Sobota, 8. junij

ZG. BOROVlje/LEDINCE

Koncert in predstavitev CD „brez meja – grenzenlos“ Mladinske skupine Ledince
Kraj: v Fridnovem skednju (mesarija Warum) v Zgornjih Borovljah pri Ledincah
Čas: ob 20.30
Igrata tudi Christian Filipič (prebrna flavta) in Janez Gregorič (kitara)

Nedelja, 9. junij

ŠMIHEL

Koncert
Kraj: v farni dvorani
Čas: ob 20.00
Nastopajo: Vokalna skupina VOX, Janez Gregorič (kitara) in Günter Lenart (saksofon) ter Gorotan.
Prireditelj: PDGorotan

ŠKOFIČE

Javni nastop učencev **Glasbene šole iz oddelka Škofiče**
Kraj: društvena soba
Čas: ob 19.30

MATAJUR

25. srečanje obmejnih planskih društev na Matajurju
Kraj in čas: 9.30: zbirališče pred kočjo G. Pelizzo pod vrhom Matajurja, 10.00: nezahvalen pohod na vrh Matajurja, 11.00: slovesna sv. maša v cerkvi na vrhu, 14.00: slavnost s kulturnim programom
Točnejše informacije: pri Urški, tel. 0463 / 514 300
Prireditelj: Slovensko plansko društvo Celovec

Sreda, 12. junij

RADIŠE

Javni nastop učencev **Glasbene šole – oddelk Radiše**
Kraj: v kulturnem domu
Čas: ob 19. uri

ŠT. JANŽ

Odprtje razstave Kristijana Sadnikarja „Pejsaž / Paysage“
Slike iz narave, ki pa niso realistične
Čas: 1. 6. ob 18. uri
Kraj: K&K center
Prireditelj: K&K in SPZ

ROŽEK

Razstava Brigitte Kordina odprta do 16. junija 1996, od srede do nedelje od 15. do 19. ure
Kraj: v galeriji Šikoronja, Rožek
„Približevanja“ – 14. junij 1996, ob 19. uri

CELOVEC

Odprtje razstave „Kreativno izražanje prizadetih otrok in mladostnikov“
Kraj: Galerija pri Joklnu
Čas: petek, 31. maja, ob 19.30
Razstava bo na ogled do 14. junija 1996

Koncert Ausseer Hardbradler

v soboto, 8. junija 96
ob 20.30

v k & k centru
v Št. Janžu

Predskupina:
MÜLLIONÄRE

Prireditelja:
SPD Št. Janž in SPD Bilka

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK – Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik Nanti Olip in osrednji tajnik Franc Wedenig, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (namestnik glavnega urednika), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), Karl Sadjak (oglasni oddelek), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Straße 25/IV.

Tisk: Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring, Adi-Dassler-Gasse 4, telefon 0463/292664. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka: 0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25 28 - 22.

Letna naročnina: Avstrija 440,-; Slovenija 3000,- SIT; ostalo inozemstvo 750,- šil.; zračna pošta letno 1000,- šil.; posamezna številka 10,- šil.; Slovenija: 100,- SIT.

Politiki in pisatelji: Pravičnost za Sarajevo – kje si . . .

(Nadaljevanje z 11. strani)

ne o storilcih in ne o žrtvah; mojstrsko opisuje vojno v vsakdanjih dejanjih, ki se v marsičem, „zdijo“ preveč banalna. Prepričajo in bodrijo kot spomini na še pred kratkim doživeto normalnost, ki se v hipu spremeni v depresivnost izjemnega stanja. Avtor, bosanski Hrvat – do leta 1993 je bil urednik in sodelavec TV v Sarajevu – pripoveduje v obliki epizod iz vsakdanjega življenja v likih kot „Vrtnar“, „Slepec“ ali „Saksofonist“. V „Knjižnici“ zajema verjetno osrednji motiv svojih zgodb: v gorečih hišah vidi slike, v katerih zgorijo knjige – prisposoda kulture in človečnosti, ki sta se v vojni porazgubili.

Politična razprava se je sicer vnela že pred prihodom Aloisa Mocka, vendar pa je s posegom „žive priče“ postala zanimivejša: Mock je uvodoma priznal, da on „do zadnjega ni računal z razpadom Jugoslavije“. Spričo nepopisne brutalnosti, ki je vladala v zadnji letih, pa kljub temu ne bi smeli prezreti številnih poskusov za pomiritev, saj „vsaka generacija uresniči le košček človečnosti“. Na kritiko, češ da je Avstrija pre naglo priznala samostojnost novih držav, pa je odgovoril, da je jugoslovanska vojska napadla še pred priznanjem držav.

„Pitanje jezika – pitanje života“ (vprašanje jezika – vprašanje življenja), tako je poudaril Jergović

življenjsko pravico in voljo samostojne Bosne in Hercegovine. V deloma zelo protislovni razpravi, ki se je osredotočila na kritično oceno „pamfleta“ Petra Handkeja, se je vedno močneje pojavljala nepremagljiva môra, kateri je tudi Mock mogel postaviti nasproti samo še „upanje“!

Tiskovni sklad

N. N. Dobrla vas 100,-; N. N., Dobrla vas 30,-; Rok Bučovnik, Dobrla vas 30,-; Martin Lesjak, Dobrla vas 10,-; Cita Razdevšek, Kazaze 80,-; Karl Laurenčič, Sinča vas 30,-; Marija Čertov, Sele 50,-; Stanka Pegrin, Sele 50,-; N. N., Sele 20,-; Neža Ažnah, Dob pri Pliberku 30,-; Olga Zechner, Maria Enzersdorf 20,-; Martina Wirnsperger, Bludenz 80,-; Karel Smolle, Dunaj 80,-; dr. Alois Popitsch, Gradec 80,-; Anton Zore, Linz 80,-; Herbert Seher, Dunaj 80,-; Franc Feinig, Dunaj 80,-; Frančiška Fera, Grabalja vas 50,-; Franc Marolt, Grabalja vas 30,-; Monika Sačen, Bistrica pri Pliberku 50,-; Marija Daniel, Zgoranje Libuče 50,-.

Prisrčen Bog plačaj!

RAZNO

Teden mladih umetnikov

v Mladinskem centru na Rebrci
od 22. do 27. julija 1996 in
od 29. julija do 3. avgusta 1996
Prijave do 15. junija na: KKZ, 10.-
Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec,
tel. 0463 / 51 62 43

JEZIKOVNE POČITNICE

za mlade od 10. do 16. leta
od 30. junija do 20. julija '96
v Novem mestu

Prijave sprejema: Krščanska kulturna zveza, 10.-Oktober-Str. 25, 9020 Celovec, tel. 0463 / 51 62 43

Naša ponudba: tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo) – skrbno izdelan učni program, prirojen potrebam otrok – polna integracija v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti – ves čas tečaja oskrba in pomoč našega spremljevalca – spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih – možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi – prevoz v Novo mesto in nazaj.

Zanimiv literarno-politični pogled na zadnja leta viharnih dogajanj v balkanski regiji je Drago Jančar pravilno strnil v stavku o bivši Jugoslaviji: „dežela, v kateri bi se splačalo živeti, ako bi tam zavladovala demokracija“.

Herbert Seher

Slovensko-kurdska fešta

„Narod hoče preživeti“

NASTOPAJO:

Kurdska plesna skupina
„Koma Etrus“

Kurdska glasbena skupina
„Koma Sores“

Mešani pevski zbor „Rož“

15. junija 1996,
ob 19. uri

v Regionalnem centru
v Št. Jakobu

Po kulturni prireditvi skupna fešta s kurdske specialitete, informacija, umetnost, glasba, ples).

DOM V TINJAH

v petek, 31. maja, ob 20. uri
Predavanje: Uvod v moderno slikarstvo
Predavatelj:
dipl. inž. Andrej Dolinar

v petek, 31. maja, ob 19.30 in v
soboto, 1. junija, od 15. do 18. ure
Tečaj za biokozmetično nego naše kože
Voditeljica: prof. Marija Dolinar

v soboto, 1. junija, od 14. do 18.00
Tečaj za spretno roke:
Krogla iz artičke
Voditeljica: Erika Malle

od sobote, 1. junija, od 15. ure
do nedelje, 2. junija, do 17. ure
Seminar: Tehnika učenja
Voditelj: Karl Philipp Maurer

od sobote, 1. junija, od 14.30
do nedelje, 2. junija, do 16.30
Priprava na zakon
Voditelj: Jože Kopeinig

od sobote, 1. junija, od 9. ure
do nedelje, 2. junija, do 17. ure
Slikanje akvarelov za začetnike
Voditelj: dipl. inž. Andrej Dolinar

v četrtek, 6. junija, ob 19.30 uri
Molitveni shod za duhovne poklice
Oblikujejo: bogoslovci – lazaristi iz Slovenije

v torek, 11. junija, ob 19.30
Cerkvena posest (namemba površin) in upravljanje cerkvenega premoženja
Moderator: Pavel Zablatnik

v sredo, 12. junija, ob 20. uri
Razstava slovenskih umetnic in umetnikov iz Avstralije
Nastopa: zbor Gallus pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza

Izobraževalna potovanja 1996:

v soboto, 1. junija 1996
Romanje v Marijino Celje za župnije v Podjuni
Spremljevalec: Jože Kopeinig

od petka, 7. junija 1996 do sobote, 8. junija 1996
Romarsko potovanje v Altötting, Salzburg in Oberndorf
Spremlja: Jože Kopeinig

v nedeljo, 16. junija 1996
Obisk pasijonskih iger v Šmarjeti na Gradiščanskem

od nedelje, 14. julija do nedelje, 21. julija 1996
Izobraževalno potovanje v London
Voditeljici: Katharina Zablatnik in Marta A. Marschner

od torika, 16. julija 1996 do torika, 23. julija 1996
Izobraževalno potovanje v Kapadokijo

Naj še opišem, kakšne originalne ljudi smo imeli na naši vasi. Med temi sta bila Joka in Madlen, brat in sestra. Oba sta vdajo zamudila in ostala samska na očetovi hiši. V mojih mladih letih sta bila oba že precej stara. Joka je bil dolg, žilast in suh mož, Madlen – okrajšano ime Magdalena – je bila tudi že priletna, zgarana, bolj majhna, zaskrbljena in precej gluha žena. Obema se eno od kolesc v glavi ni docela pravilno vrtelo. Povem naj le nekaj dogodov iz njunega življenja.

V moji mladosti mladina ni imela toliko zabave na izbiro kot danes. Veseli, nagajivi, hudomušni in polni burk in šal so si pač sami poiskali priložnost za kratek čas in smeh. Joka in Madlen sta imela kovšče¹ lepo nasajeno s češpljevimi drevesi. Skrbno sta negovala ta dobri sad, ki je poleti in pozimi uporaben. Češplje so dobre sveže, suhe pa imaš lahko celo leto. Moški so češplje še posebno cenili, ker so iz njih sprenali² domače žganje, slivovko. Torej ni čuda, da sta se Joka in Madlen bala za svoje češplje. Naši pobalini so to dobro vedeli. Sklenili so, da bodo Joka malo podražili.

Bila je precej svetla noč, ker je luna sijala. Tedaj so šli češplje trest in to precej glasno, da jih je Joka moral slišati. Kakor je bilo pričakovati, je s knutlom³ pritekkel iz hiše. Paglavci so jo naglo popihali, da mož ni mogel opaziti, kdo je tresel češplje.

Naslednji večer so spet prišli, tokrat po tihem. Že podnevi so si naredili slamnatega moža, kateremu so ovili staro belo rjuho. Krog pasu so mu privezali podvezenco, ki so jo našli v Jokovi huti. Slamnatega moža so pritrdili na češpljevih vejah, dolgo vrv pa so napeljali v bližnje grmovje. Tam so se skrili in čakali, kdaj bo prišel Joka na češplje merkat.

Noč se je naredila in luna je prišla. Ni trajalo dolgo in mož pride iz hiše. Gre v kovšče in se usede pod svoje češplje. Tedaj potegnejo za vrv, in strah na veji se začne gugati sem in tja, gor in dol. Joka ga zagleda in se zakadi proti njemu. „Počakaj,“ zavpije, „ti preklemana beštija, jaz ti bom že pokazov moje češplje krast!“ Prime napeto vrv in jo potegne na vso moč. Tedaj se beli strah prekucne z drevesa in obleži na tleh. Od jeze, da so ga tako potegnili, gre po sekuro in seseka

Spominski zapis Flore Rauter – IV. del

Joka in Madlen ali pripoved od dveh ziljiskih originalih.

Od zdaj naprej pripoveduje Knezava Nanca

vrv na tam ležečem hlotu na drobne konce. Šele drugo jutro je opazil, da je bila sesekana vrv njegova lst. Vse zmerjanje ni nič pomagalo, vrv je ostala sesekana. „Počajte beštje! Jaz vas bom že še drvišov!“

Sklenil je, da bo prihodnjo noč legel pod češplje in tako opazil, kdo jih krade in mu nagaja. Že popoldan je zavlekel tja gnojni koš, nametal vanj par slamnih otepov, s plevami napolnjeno blazino in star kovter. Joka pa je imel med pripravljanjem skritega opazovalca. Ta je vse njegovo početje izdal prijateljem. Tako so vedeli, da bo Joka v košu ležeč merkov na svoje češplje.

Pobalini niso bili neumni. Vedeli so, da kmečki človek, ki ves dan pridno dela, zvečer kaj kmalu trdno zaspi. Na to so upali in skovali nov načrt.

Ko je Joka vse postoril, je po večerjal, in ko se je stemnilo, je pod češpljami legel v koš. Zgodilo se je, kot so fantje pričakovali. Joka je kmalu začel glasno smrčati. Hudodelci so sklenili, da ga zanesejo kar se da daleč od hiše. Noč je bila svetla in za njihove namene ugodna. Tiho se splazijo štirje najmočnejši od njih, rahlo dvignejo koš s spečim Jokom in ga previdno odnesejo proč. Ko se jim zazdi, da jenja smrčati, obstanejo, in ko spet glasneje drnjoha, ga nesejo naprej. Ko pridejo precej daleč v goščo ob Zili, rahlo denejo koš na tla, prepustijo Joka njegovi nadaljnji usodi in zadovoljni pobegnejo, ker se jim je hudomušna nakana posrečila.

Joka je mirno spal, dokler ga nista zbudila jutranja rosa in žvrgo-

lenje ptic. Skobacal se je iz koša in začudeno gledal okoli sebe: „Ja, vsi poliči, kje pa sem?“ Kamor je pogledal, povsod samo grmovje. Gre sem, gre tja, nič drugega ni kot grmovje. Po dolgem tavanju pa le najde smer do svojega doma. Madlen je bila vsa v skrbeh, ker Joka vso noč ni bilo domov. Povedal ji je, kaj so ti hudiči z njim naredili.

„Joj, ti Buah pomaj!“ je tarnala Madlen, „to ti je mavvriedna sodrgal! Kam bo pršov sviät, če bo mvdadina takala?“

Tako je Madlen tožila in svoje suhe roke nad glavo sklepala. Za naše pobaline je bila ta nakana neprecenljivo doživetje! Smejali so se in z njimi vred vsa vas!

Ni trajalo dolgo, ko so si spet drugo napost⁴ izmislili. Pred Jokovo hišo je stal stuédanc z izdolbenim koritom in ob njem taterman, iz katerega je tekla mrzla studenčnica. Ko je bila noč dovolj jasna, so ob luninem svitu poiskali lesene žlebe in jih nastavili od studenca na okno Jokove in Madlene kamre, spalnice. Fantje so se tiščali zida zraven okna in čakali, kdaj se bo teater začel. Ni jim bilo treba dolgo čakati. Kmalu slišijo Joka, ki je klicat:

„Madlen, he, Madlen!“

„Ja, kaj pa očes?“ se Madlen zaspano oglasi.

„A nča slišoš, Madlen, dež gre, da le čofa.“

„Ja če nak! Saj zviezde videm skuz okno!“

„Nak, Madlen, dež gre!“

„He, to kar, če pa boš dež? Še že luna sijel!“

Joka se zbaše iz postelje, stoji na tla in čof! stoji ves prestrašen do gležnjev v mrzli vodi. „Krišča, va mati, v kamri ja voda staja, Madlen, Madlen, hili, hili, pomaj!“

Ona nato: „Diädac zirani, al se sna?“

„Nak, Madlen, voda pr hnanar okne notar tačel!“ Zdaj je vzdigo lo tudi Madleno. Kot Joka tako tudi ona prestrašeno zakriči, stopi v mrzlo vodo na tleh. Zdaj gresta, oblečena le v kratke prtene srajce, iskat laterno. Prizgeta in gresta gledat, kaj se je zgodilo.

Zdaj zagledata napeljane žlebe po katerih je voda lepo tekla skozi okno v kamro.

„Jojžež, jojžež, to je pa cevov tarna Joka, „te gavnarje naj od zlod odnese! Tot, čiar je pekod najbolj vreč!“

Cote in škafec sta morala pokati in vodo s tal ožemati vanj, bi se mogel pod v kamri posušiti kaj drugega jima ni kazalo.

Zjutraj sta jamrala pred sosed da skoraj celo noč nista spala kaj je bilo temu vzrok. „Tako nama godi, da nčemama več pojoja pred to krmensko gavnarjo. Kaj je nama le začeta?“ Sosed jima tudi niso vedeli svetovati.

Ob drugi priložnosti se jima tole prigodilo:

Joka je nabasal na voz kvaftr da bi jih drugo jutro peljal v Beljak. Ko je vse pripravil prihodnji dan, je mirno legel Ponoči so se na njegovem rišču prikazali „strahovi“. Tiho se si približali in začeli pridno delati. Kvatrska polena so zbaše raz voz, nato so sneli še kolesa in vankedre, da je bil ves voz kose razstavljen.

Prva zgoščenka in kasetna Mladinske skupine Ledince

Zajete so pesmi, ki jih najraje pojejo

V soboto, 8. junija, bo v Zgornjih Borovljah pri Ledincih koncert in predstavitev prve zgoščenke (CD) in kasete Mladinske skupine Ledince pod vodstvom Anice Lesjak-Ressman.

21 pesmi – nekaj angleških in afrikanskih, dve nemški, latinski spev, večinoma pa slovenskih narodnih in duhovnih – je zajeti na zgoščenki „brez meja – grenzenlos“

„Izdaja zgoščenke je bila od vsega začetka veliki cilj skupine,“ pravi voditeljica Anica Lesjak-Ressman, ki skupino od

vsega začetka prizadevno in vzorno vodi in ki v izdaji vidi nekaj posebnega in pomembnega, saj meni, da prav v tem jezikovno obrobem kraju izdaja take stvari ni tako enostavna in navadna. Kakorkoli že, skupina si je končno uresničila cilj, ki si ga je postavila pred 13 leti – ob ustanovitvi. Takrat je bila to še otroška skupina, ki je pela enoglasno (danes seveda štiriglasno) in ki je izvirala iz farne mladine. Zato je danes poleg SPD Jepa-Baško jezero pokrovitelj skupine tudi fara Pečnica, kjer so pogonale prve korenine danes nadvse priljubljene in uspešne skupine iz Ledince.

meja – grenzenlos“ Mladinske skupine Ledince (cena CD: 200,-, cena kasete: 150,-). Prav za predstavitev te prve zgoščenke in kasete je Mladinska skupina Ledince pripravila koncert (v soboto, 8. junija, ob 20.30) na posebno pripravljenem prostoru – v Fridlnovem skednju (mesarija Warum) v Zgornjih Borovljah pri Ledincih. Na koncert mlade pevke in pevci vse prisrčno vabijo.

Pozna vigred v Bilčovsu

Kot vsako leto, so domači zbori SPD Bilke v Bilčovsu priredili svoj vigredni koncert, pozno sicer, vendar nič manj toplo sprejet od domače publike.

Če primerjamo sosedna kulturna društva, se nam kaže raznolika podoba: eni nastopajo z mnogimi majhnimi skupinami, drugi samo z dobrimi tujimi zbori ali samo z otroki. SPD Bilka v Bilčovsu ima trenutno dva dokaj dobra zbora in mladi pevci pridno in veselo negujejo zborovsko petje. Mirko Laußegger vodi skupino mladih moških glasov, ki so se oblikovali v harmonični zbor; lepo, da jih ne povezuje samo petje. Tudi mešani zbor pod vodstvom

Irene Kosmač iz radovljice je uzvočena glasbena enota, ki sledi vsaki kretnji vnete dirigentke in obvlada umetno zborovsko pesem. Kot gostje so šentjanski tamburaši vrnili obisk sosedov in so bili sprejeti z burnim aplavzom.

Pogrešali smo vendar otroško skupino, ki sicer uspešno polepša cerkvene obrede. In nekateri smo bili mnenja, da čisto brez napovedi koncerta le nekaj manjka, čeprav so bili povezovalni teksti res čudoviti.

Mešani zbor SPD „Bilka Bilčovs“, ki ga vodi Irene Kosmač

Boj manjšine za preživetje iz drugega zornega kota

Slovensko stalno gledališče Trst je s farso G. Taborija „Mein Kampf“ po svoje prispevalo k boju manjšine za obstoj. Pod režijo Borisa Kobala so izkušeni tržaški igralci prepričljivo pokazali, kako je srečanje mladega Hitlerja z dunajskimi Židi povezano s problematiko porazdelitve politične moči med večino in manjšino. Prav neverjetno aktualni prizori so se zvrstili na odru v „Felsentheater“ na Križni gori v Celovcu: prišlek Hitler se znajde med Židi, ki so med sabo solidarno živeli na Dunaju svoje verske in narodne navade. Tam, kjer je važno število, sanja manjšina o veličini – manjšina tepe, da ne bo tepena – to sta bila stavka, ki veliko povesta današnjemu človeku o sožitju različnih narodnostnih skupin. Kako se je razvil, boril in uspel mladi Hitler, vemo iz lastnih tragičnih izkušenj. Ali smo se res že zadosti učili iz zgodovine? Po slabem obisku sodeč, je premalo zanimanja med koroškimi Slovenci za zgodovino desničarstva. Ali smo trenutno le že malo siti borbene tematike in neskončnega boja med manjšino in večino?

Konec

1 sadovnjak, 2 žgali, 3 palico, 4 ujel, 5 neumnost, 6 seženjskih drv, 7 naravnost, 8 zgodilo, 9 podvozje, 10 napitnine

NOGOMET V SLOVENIJI

Nogometna krona Slovenije HIT Gorici

Dva kroga pred koncem prvenstva je HIT Gorica praktično prvak prve slovenske nogometne lige. Goričani so sicer na tujem podlegli Mariborčanom z 1:0, ker pa je presenetljivo podlegla tudi Olimpija (3:1 v Celju), je ostalo pri prednosti šestih točk Goričanov.

Tudi na koncu tabele se žal za Prevaljčane ni nič spremenilo, kajti na domačem igrišču so podlegli Rudarju z 0:1. Bila pa je to prva prvoligaška zmaga Velenjčanov nad Prevaljčani. Kakor izgleda, se Mag Korotan več ne bo mogel izogniti kvalifikacijskim tekmam za obstoj. Njihov nasprotnik pa bo drugouvrščen drugoligaš Nafta. Kljub resnemu položaju, Prevaljčani naprej upajo na dosego rešilnega 8. mesta.

SNL 1

1. HIT Gorica	34	17	13	4	48:21	64
2. Olimpija	34	17	7	10	73:38	58
3. Mura	34	14	13	7	42:27	55
4. Maribor	34	13	11	10	42:30	50
5. Rudar	34	13	9	12	46:36	48
6. Celje	34	12	11	11	61:47	47
7. Beltinci	34	12	10	12	39:40	46
8. Primorje	34	12	9	13	48:44	45
9. Mag Korotan	34	11	8	15	44:45	41
10. Izola	34	1	5	28	13:128	8

■ Rezultati 34. kroga: Maribor - Gorica 1:0, Publikum Celje - Olimpija 3:1, Mura - Primorje 2:1, Mag Korotan - Rudar 0:1, Izola - Beltinci 0:3.

NOGOMET/1. RAZRED D

Selani in Globašani v boju proti izpadu napenjajo zadnje sile

Prvenstvo se nagiba h koncu in s tem se večja napetost. Medtem ko je v razredih, kjer tekmujejo naše ekipe, že dolgo znan prvak, dosega boj proti izpadu višek predvsem v 1. razredu D. Prizadeti so tako Globašani kakor tudi Selani.

Nanj se med drugimi opirajo Selani - legionar Boris Bavdek.

1. razred D:

V prihodnjem krogu morajo Selani v Šmarjeto, kjer je zanje izgubiti prepovedano. Podpredsednik Franci Kelih: „Napeli bomo vse sile, da si bomo zagotovili obstoj. V prihodnji sezoni želimo

namreč s pomlajeno ekipo (z domačimi igralci) začeti znova in to v 1. razredu!“ Da je Šmarjeta trd oreh, to vedo vsi igralci, kajti še dobro so jim v spominu derbiji iz preteklih let, ko so le redko odnesli iz Šmarjete točke. Največje upanje polagajo Selani za libera Božiča, ki je bil na vseh v igrednih tekmah najboljši svoje ekipe, ter na legionarja Bavdeka in Travnika. S temi tremi

igralci namreč celotna ekipa pada ali blesti. Selani bodo nastopili v popolni postavi, vprašljiv je le S. Užnik, ki se še ni vrnil z dopusta.

Druga ogrožena ekipa - Globasnica - ima konec tega tedna prednost tekme na domačem igrišču. Nasprotnik pa je Labot, ki na tabeli zaseda 9. mesto. Vse drugo kakor tri točke bi bilo usodno, kajti neposredna nasprotnika Globašanov (Eitweg in Sele) imata v zadnjem krogu prednost tekme na domačem igrišču in zaradi tega bistveno boljši predpogoji za zmago, kakor Globašani, ki morajo nastopiti na tujem proti Vovbram.

Podliga vzhod:

Bilčovs si na zadnjih dveh tekmah mesta na tabeli ne morejo več izboljšati, pač pa poslabšati, kajti tri ekipe jih lahko še prehitijo. To pa želi ekipa trenerja Hobla z zmago prepričati že na prihodnji tekmi proti ASK v Celovcu.

PODLIGA VZHOD

1. Velikovec	24	13	6	5	56:32
2. Velzenegg	24	12	9	3	38:22
3. Podkrmos	24	12	8	4	54:27
4. Vetrinj	24	11	9	4	41:27
5. Blatograd	24	12	6	6	33:25
6. Metlova	24	12	3	9	34:31
7. Bilčovs	24	8	8	8	28:31
8. ASK	24	8	6	10	33:30
9. Mostič	24	6	11	7	32:32
10. Pokrče	24	8	5	11	27:36
11. Ruda	24	5	8	11	20:33
12. Liebenfels	24	5	7	12	29:45
13. Klopinj	24	5	3	16	28:56
14. St. Lenart	24	5	3	16	19:51

■ Prihodnji krog: St. Lenart - Velikovec, Vetrinj - Velzenegg, ASK - Bilčovs, Mostič - Liebenfels, Blatograd - Klopinj, Ruda - Pokrče, Podkrmos.

1. RAZRED D

1. St. Andraž	24	18	4	2	54:15
2. Šmihel	24	14	5	5	46:23
3. Frantschach	24	13	3	8	34:24
4. Šmarjeta	24	10	11	3	35:15
5. St. Pavel	24	10	7	7	30:26
6. Železna Kapla	24	8	10	6	29:27
7. Grebinj	24	8	6	10	28:33
8. Zitar vas	24	8	5	11	29:42
9. Labot	24	7	7	10	33:53
10. St. Stefan/L	24	5	9	10	26:29
11. Vovbre	24	4	11	9	25:39
12. Sele	24	5	7	12	25:32
13. Eitweg	24	6	4	14	26:47
14. Globasnica	24	5	5	14	21:34

■ Prihodnji krog: Šmihel - Železna Kapla, Šmarjeta - Frantschach - St. Stefan, Grebinj - Vovbre, St. Pavel - Zitar vas, St. Andraž - Eitweg, Globasnica - Labot.

2. RAZRED F

1. Maria Rojach	24	22	1	1	63:20
2. Rikarja vas	24	18	4	2	63:29
3. Galicija	24	16	3	5	72:36
4. St. Peter/V.	24	14	4	6	47:25
5. Reichenfels	23	13	5	5	50:28
6. Zvabek	24	11	4	9	51:43
7. Dješke	23	11	3	9	56:36
8. Waisenberg	24	8	5	11	47:48
9. Sinča vas	24	8	4	12	26:41
10. Tinje	24	7	4	13	42:49
11. Mauterndorf	24	7	4	13	42:63
12. Dobria vas	24	4	5	15	25:56
13. Preitenegg	24	1	4	19	15:60
14. Grabstanz	24	0	4	20	13:78

■ Prihodnji krog: Rikarja vas - Galicija, Waisenberg - Mauterndorf - Dješke, Dobria vas - Grabstanz, St. Peter/V. - Zvabek, Maria Rojach - Reichenfels, Sinča vas - Preitenegg.

SAK

Naraščaj

Center Pliberk

Štirje igralci ekipe U 14 (trener Silvo Kumer) so ta krog bili vpoklicani v koroške selekcije. Pri letnikih 1981 je igral Dubi Tešević že drugič za deželno selekcijo ASVÖ in dal dva gola, drugi igralec - Mark Niemz, pa je tokrat zaradi bolezni manjkal. Pri letnikih 1982 sta igrala Dominik Malej in Alfred Krajger za selekcijo okrajev Velikovec/Wolfsberg ter sodita sedaj v ožji izbor za koroško selekcijo.

V soboto, 8. junija, in v nedeljo, 9. junija, sta v Vidri vasi v gosteh slovenski selekciji nogometašev pod 12 let in pod 14 let iz Italije.

SAK U 12 I - ASK (jak. sk.) 3:1 (Partl 3); SAK U 10 I - Waisenberg 3:0 (Aleksič);

Tekme prihodnjega kroga:

SAK U 14 I - Velikovec (v nedeljo ob 18. uri v Vidri vasi), Reichenfels U 16 - SAK II (v nedeljo ob 17. uri), Blatograd U 12 - SAK I (v nedeljo ob 16. uri), Grebinj U 10 - SAK I (v petek ob 17. uri), SAK U 8 (v soboto ob 10. uri v Št. Petru).

Center Celovec

SAK U 14 II - Voljavica (Wölfnitz) 4:2 (Waldhauser 3, M. Polanšek); Ochsendorf U 12 - SAK II 0:15 (M. Oraž 11, G. Blajs 2, Verdel, Romano);

V soboto odločilna tekma za SAK

Predpogoj za obstoj so tri točke

Vse domneve, kaj se mora zgoditi, da SAK obstane v II. zvezni ligi, so zaman, če SAK ne premaga Kligenbacha. Tri točke so namreč predpogoj. Prav zaradi tega se bo ekipa trenerja Kirisitsa odpeljala v Klimpuh že v petek, tako da se bo popolnoma v miru in zbrano lahko pripravljala na to odločilno tekmo. V moštvi je dobro vzdušje in prevladuje optimizem, kar je potrdil tudi trener Kirisits. S kakšnim načinom igre in s kakšno postavbo bo nastopil SAK, pa še ni vedel povedati: „Vse moram še krepko premisliti!“ Vsekakor bo tokrat manjkal legionar Martini, ki je na tekmi proti Vienni prejel četrti rumeni karton. Namesto njega bo v ekipo verjetno prišel Kotri.

Zanimanje navijačev za to tekmo pa je veliko, kajti mnogi se bodo na Gradiščansko odpeljali z osebnim avtomobilom.

V primeru, da SAK športno ne uspe prekoračiti črte, ki pomeni obstoj, pa daje upanje naslednji

Na njegove gole v Klimpuhu upa ves SAK - Mario Pihorner.

razvoj pri avstrijski nogometni zvezi. Le-ta namreč od letos naprej podeljuje dovoljenje (licenco) za tekovanje v zvezni ligi le gospodarsko zdravim klubom. To pomeni, da SAK lahko obstane v zvezni ligi tudi, če zaseda 14. ali 15. mesto. V tem primeru en oz. dva kluba ne bi smela prejeti licenco. Trenutno je ogoženih nekaj ekip, med nji-

mi Styer, FavAC in Leoben. Dokončna odločitev: 14. junij.

Kligenbach - SAK

v soboto, 1. junija '96,
na stadionu
v Klimpuhu ob 15.30

Najbolj zaslužni pomagači (zgoraj) so v zahvalo prejeli umetnino iz gline, ki jo je oblikovala Nežika Novak: (z leve): Lach, Hambrusch, Ogris, A. Sadjak, M. Gregorič, Petjak, A. Ramšak, I. Ramšak, Fera in B. Hudl. Iz leve je nastala sodobna slačilnica, z II-ligašu primernimi posebnostmi (mala slika levo). Približno 200 prijateljev SAK se je zbralo na slavnostni prireditvi v Hambruschevi dvorani v Grabštanju (desno).

SAK je omogočil prvo dvojezično prireditev v Grabštanju

Slavnostno odprtje (na binško nedeljo) treniškega centra SAK v Grabštanju.

Boljšega trenutka SAK za slavnostno odprtje treniškega centra v Grabštanju ni mogel izbrati, kar je bilo to pretekla binško nedelja. Po eni strani je bilo proti napovedim lepo vreme, po drugi strani pa je prva ekipa dan prej slavila presenetljivo zmago proti Vienni in dala s tem zopet upanje na obstoj v II. zvezni ligi. Jasno, da je bilo zaradi tega razpoloženje nadvse sproščeno, obarvano z rahlim optimizmom.

Slavnostna prireditev ob odprtju treniškega centra SAK v Grabštanju pa je bila hkrati tudi zgodovinski dogodek, kajti v tem kraju je bila prvič javna dvojezična prireditev. V navzočnosti deželnega športnega referenta Ausserwinklerja, grabštanjskega župana Deutschmanna, predsednika Narodnega sveta Nantija Oli-pa, podpredsednika KFTV dr. Tomaža Partla, tajnika KKZ Nužeja Tolmajerja, sekretarja ASVÖ Kussa, primarija Ziervogla, podpredsednika SSZ Prušnika in

približno 200 prijateljev, pristašev in podpornikov SAK je bil odlično pripravljen dvojezični spored, katerega so glasbeno oblikovali Smrtnikovi bratje in Oktet Suha. Za povezovalne besede pa je skrbela Marica Stern-Kušej.

Poleg predsednika SAK dr. Rolanda Grilca so našli pohvalne besede vsi govorniki, med drugimi tudi župan Deutschmann, ki se je poleg tega izkazal tudi kot navijač SAK, saj je javno zaželel

Ivan Ramšak (desno; levo od njega predsednik SAK Roland Grilc in podpredsednik KFTV Partl) je bil pobudnik in oče projekta.

klubu obstoj v II. zvezni ligi.

Treniški center SAK v Grabštanju, ki so ga omogočili prijatelji in pristaši SAK v obliki denarnih, rokodelskih in predmetnih sredstev, sodi med najsodobnejše na Koroškem v tej obliki. Zahvala za ta projekt velja mnogim prostovoljcem (nekateri so žrtvovali celo dopust) in sponzorjem, imensko pa naj so omenjeni štirje: pobudnik in oče projekta dr. Ivan Ramšak, Jože Fera, posestnik Hambrusch in Lojze Lach. Brez njih bi se igralci SAK verjetno še danes pred treningom preoblačili v zelo majhnem umazanem prostoru ter po treningu bi bili deležni le mrzle vode iz prhe. Sedaj imajo na voljo lepe, II. ligašu primerne prostore, savno, majhen bazen za sprostitve, prostorno slačilnico in nena-zadnje lepo igrišče za treninge z umetno osvetljava.

Slovesnost je obrobil še nogometni turnir, kjer so sodelovali delavci centra, trenerji, nekdanji nogometaši SAK in zdravniki.

SAK - VIENNA

Po presenetljivi zmagi proti Vienni SAK zopet upa

Čeprav brez Hrstiča (4. rumeni karton) in Blajsa (rdeči karton), v 2. polčasu tudi brez poškodovanega Susiča, je SAK zaigral uspešno kakor že dolgo ne. Gostje so sicer v 32. minuti srečno povedli z 1:0 (strel gostov iz 20 metrov se je tako nesrečno odbil, da ga vratar Preschern ni mogel braniti), toda ta zadetek ekipe trenerja Kirisitsa ni spravil v zadrego – celo nasprotno. Po odmoru (Galo je prišel novo v igro, namesto Susiča pa je libera igral F. Sadjak) je namreč napadal le še SAK ter pokazal navijačem odlični nogomet ter nekaj lepih nogometnih potez. Predvsem strelac dveh golov Pihorner ter Galo in M. Sadjak so goste z nevarnimi napadi vedno spet spravili v zadrego. Oba zadetka Pihornerja pa nista nastala slučajno, pač pa sta bila lepo pripravljena. Zmaga SAK pa bi bila lahko še višja.

SAK - Vienna 2:1 (0:1)

SAK: Preschern 4, Susič 4 (46. Galo 5), Zankl 5, A. Sadjak 5, F. Sadjak 4, M. Sadjak 5, Eberhard 3, Šmid 3, Martini 4 (83. Pucher 0), Pihorner 5, Lippusch 3;

Celovec: 200 gled.; **sodnik:** Schrittwieser (odlični); **strelca:** Pihorner (51., 60.) oz. Ch. Jank (32.)

Ključne ocene: 0 brez ocene, ker prekratko na igrišču, 1 je popolnoma razočaral, 2 slab, 3 povprečen, 4 dober, 5 zelo dober, 6 izreden nastop ter zrel za višje naloge.

II. ZVEZNA LIGA

1. FC Linz	29	20	5	4	60:26	65
2. Gerasdorf	29	14	11	4	52:24	53
3. Vienna	29	12	9	8	47:39	45
4. FavAC	29	10	14	5	37:29	44
5. Mödling	29	12	7	10	42:31	43
6. Leoben	29	11	8	10	39:32	41
7. Lustenau	29	9	12	8	33:23	39
8. Braunau	29	9	10	10	38:39	37
9. Wattens	29	7	15	7	32:31	36
10. Flavia	29	8	12	9	21:33	36
11. Spittal	29	9	8	12	34:40	35
12. Kufstein	29	9	8	12	33:41	35
13. St. Pölten	29	7	10	12	32:51	31
14. Oberwart	29	7	9	13	32:47	30
15. SAK	29	7	8	14	28:50	29
16. Klagenfurt	29	4	8	17	28:52	20

■ **Zadnji krog:** Klagenfurt - SAK, Leoben - Oberwart, Flavia Solva - St. Pölten, Gerasdorf - Spittal, FavAC - FC Linz, Vienna - Kufstein, Lustenau - Braunau, Wattens - Mödling (vse tekme v soboto, 1. junija, ob 15.30).

Lista strelcev SAK

- 5... Pihorner
- 4... Kotri, Lippusch, Martini
- 2... Hrstič, M. Sadjak, Wuntschek, Eberhard
- 1... Susič, Petschenig, Ubavič

Na SAK II čakata še dve težki tekmi na tujem

Konec tega tedna ima ekipa trenerja Kreutzta sicer še tekmovalni odmor, toda teden navrh jih čaka izredno težka tekma. Na tujem morajo namreč nastopiti proti Spittalu II, ki jasno vodi na tabeli. Kreutz: „Nimamo nič izgubiti, zato bomo tako v Spittalu kakor tudi teden navrh v Trgu igrali napadalno, saj nam pomagajo le še zmage!“

2. razred A

1. Spittal II	19	15	2	2	56:23	47
2. Trg/Feldk. II	18	7	8	3	32:29	29
3. WAC II	19	8	4	7	39:35	28
4. VSV II	20	4	5	11	29:51	17
5. SAK II	20	3	3	14	27:45	12

Praznik češenj v goriških Brdih

Izlet z
Našim
tednikom

NEDELJA
9. JUNIJA
1996

Odhod z avtobusom Sienčnik

5.00 Dobrla vas
glavni trg – Kirchplatz

5.10 Žitara vas
avtobusna postaja

5.15 Miklavčevo
avtobusna postaja

6.00 Celovec
Mohorjeva

6.20 Kožentavra
Mlečnik

6.45 Št. Jakob
Posojilnica-Bank

SPORED

11.00 sv. maša
(poje MoPZ „Trta“ Žitara vas)

12.00 kosilo (jedilnik: češnje, briška zelenjavna juha, svinjska pečenka, tenstan krompir, tenstane bučke, mešana solata, štrudelj s češnjami, kruh)

13.30 strokovno voden izlet z ogledi zanimivih kulturno-zgodovinsko-umetniških točk Brd

16.00 kulturni program
(nastopa tudi MoPZ „Trta“)

16.30 povorka (nastopa tudi folklorna skupina SPD „Trta“)

18.00 degustacija s prigrizkom (4 sorte vin, sir, kruh, olive) v privatni kleti

Imate tudi možnost za nakup odličnega domačega vina iz goriških Brd.

CENA:

šil. **480,-**

(za otroke do 14. leta
šil. 350,-) prevoz, kosilo,
degustacija vina

PRIJAVE:

0 46 3 / 51 25 28 / 23
(Nadja Pegrin)

Vabimo gospodarstvenike, stranke
Posojilnice-Bank, Zveze Bank in Zadruga-Market
in vse rojake na že tradicionalni

DAN GOSPODARSTVA

v četrtek, dne 13. junija, ob 20. uri
v koncertno hišo v Celovec

Gostuje: Zagrebška filharmonija (90 članov)

Program: uverture, valčki, polke,
melodije iz znanih operet itd.

Proslavljamo 75-letnico ustanovitve Zveze Bank v Celovcu
in vse maturante dvojezičnih izobraževalnih ustanov.

Prost vstop!

Vstopnice dobite brezplačno pri Posojilnicah, pri Zadrugah, pri Zvezi Bank
v Celovcu in pri funkcionarjih Slovenske gospodarske zveze.

ZADRUGA

CENTER

TRADE G.m.b.H.

Za naše novo ustanovljeno podjetje iščemo kvalificirano/ega,
angažirano/ega, samostojno/ega,

asistentko/ta za posloводство

VAŠE NALOGE:

- korespondenca (na tehničnem in trgovskem področju)
- vsesplošna tajniška dela
- delo na računalniških sistemih

VAŠE KVALIFIKACIJE:

- srednješolska ali višja izobrazba s primerno prakso
- znanje računalniških sistemov
- pismeno znanje obeh deželnih jezikov, znanje angleščine in po možnosti italijanščine

NUDIMO VAM:

- nalogi primerno plačo
- možnost nadaljnega šolanja
- zanimiv delokrog
- prijazno domače ozračje

Če imate primerno izobrazbo in poleg tega še talent za organizacijo in bi se radi udeleževali v novo ustanovljenem domačem podjetju, nam pošljite pismeno prošnjo z življenjepisom in spričevali na:

Zadruga Market Center Trade GmbH
A-9143 Šmihel nad Pliberkom
v roke g. posl. Konrada Blajsa